

№21

/Сәрсенбі/

30 мамыр 2018 ж.

www.aigak.kz

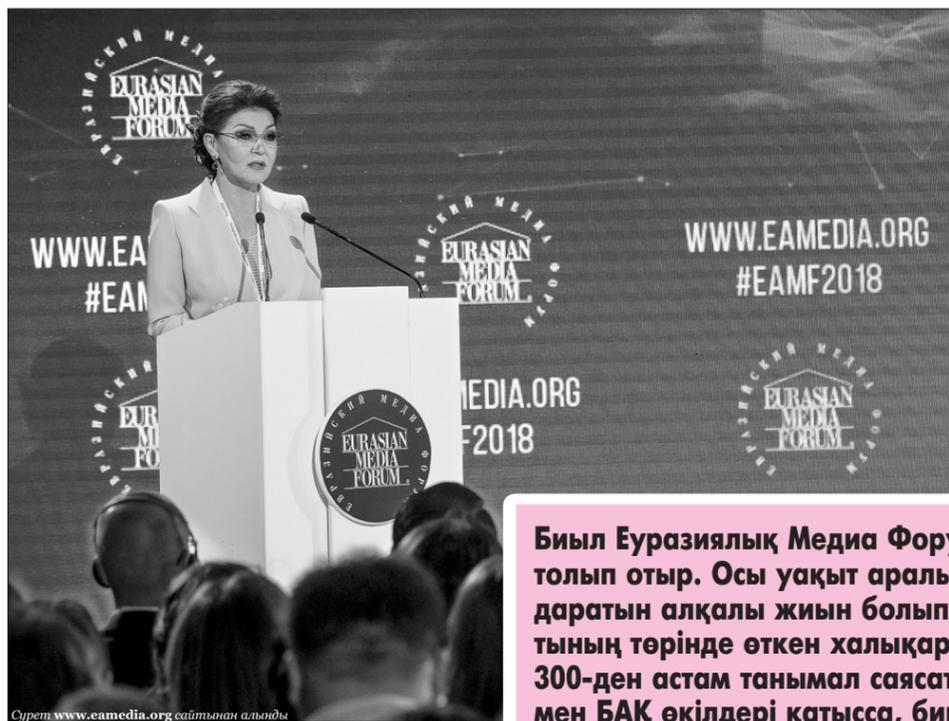
E-mail: aigak@mail.ru

АЙГАК

М Е Д И А

XV Еуразиялық Медиа Форум

Сурет www.eamedia.org сайттан алынды

Халықаралық форумның бастамашысы әрі жобаның авторы Дариға Назарбаева әуелден-ақ, жиынның мақсатын айқындап берген болатын. Яғни, ол ең алғашқы форумда сөйлеген сөзінде: «Шығыс пен Батыс көшбасшылары арасындағы өзара түсіністік пен диалогты нығайту арқылы аймақтық және ғаламдық мәселелерді ортақ түсінуге үлес қосу», деп тілге тиек еткен болатын. Осы ретте, Еуразиялық Медиа Форумның алғашқы жиынында айтылған ойлар мен мен әр алуан пікірлер төркіні жылдам ақпарат алмасудың тетігі мен өзекті

Биыл Еуразиялық Медиа Форумның құрылғанына 15 жыл толып отыр. Осы уақыт аралығында форум элем назар аударатын алқалы жиын болып қалыптасты. Тұңғыш рет Алматының төрінде өткен халықаралық жиынға 30-ға жуық елден 300-ден астам танымал саясаткерлер, білікті сарапшылары мен БАҚ өкілдері қатысса, биыл да ару Алматыда өткен басқосуға 60 елден 500-ден астам делегаттар қатысты. Форум өз тарихында 6000 аса шетелдік қатысушыларды, олардың қатарында танымал журналистер, белгілі саясаткерлер, мықты экономистер, Нобель сыйлығының лауреаттары, қоғам қайраткерлері, ғалымдар мен кәсіпкерлерді Қазақстанға жинады.

проблемаларды бірігіп шешу арқылы жүзеге асатынын аңғартты. Сөйтіп, тәуелсіз, үкіметтік емес ұйым ретінде ірге көтерген Еуразиялық Медиа Форум алғашқы қадамын сәтті бастап, өмірге берік енді. Сондай-ақ, жыл сайын өтіп тұруды дәстүрге айналдырған форум

«ЭВОЛЮЦИЯНЫҢ 15 ЖЫЛЫ: ҚҰБЫЛМАЛЫ ДҮНИЕ ЖӘНЕ БІЗГЕ ӨЗГЕРІС ӘКЕЛГЕН ӘЛЕМ»

өзінің әрбір басқосында сол кезеңдегі әлемге ортақ өзекті мәселелерді күн тәртібіне шығарып отырды.

Ағымдағы жылдың 22-24 мамыр аралығында Алматы қаласында өткен форумның кеңейтілген бағдарламасы толығымен үш күнді қамтып, көптеген маңызды тақырыптар қарастырды. Аталмыш шараның бірінші күні

Іс-шараға бағдарламасын «Hashtaq our stories» компаниясының негізін қалаушы Юсуф Омарға (Ұлыбритания) ашып берді. Юсуф Омар «Мобильді журналистикадан әлеуметтік виртуалдық шындыққа дейін» тақырыбында өзінің авторлық мастер-классын смартфондар-медиа мен журналистика жайлы ұғымды қалай өзгертіп жатқандығы жайлы айтып берді. Спикердің пікірінше, 2020-шы жылға қарай дәл осы мобильдік контент ақпарат жеткізудің негізгі тәсілі болып қалады. Юсуф Омар «мобильді журналистика адамдарға контент даярлауға, ал сығылған видеоформат әлем бойынша танымалдылыққа айналады»-деп отыр.

Спикер, «мобильдік контент жасау мен онымен жұмыс істеуге арналған құралдар саны көбірек болады» деп санайды.

Фейс-фильтрлер, строис және хэштегтердің көмегімен бүкіл әлем контент жасаушы болып табылады. Дәл осы әлеуметтік желідегі контент журналистер үшін құраушы материал бола алады. Әрине, кез-келген ақпарат шындыққа жанасатындығы туралы тексеруді талап етеді.

«Біз бүгінде жаңа қоғамда өмір сүріп жатырмыз.

Жалғасы 8-9 шы беттерде

САРЫАҒАШТЫҚТАР ЖУЫРДА ЖАҢА БАСПАНА ИЕСІ АТАНАДЫ

Мемлекет басшысы өзінің бес әлеуметтік баспанасының бірінші «Әрбір отбасына баспана алудың жаңа мүмкіндіктерін беру» бастамасында: «Жұмыс істейтін әрбір адам несиеге пәтер сатып алып, оны отбасылық бюджетінің мүмкіндіктері аясында төлей алатындай болуы үшін, арзан ресурстар ұсынатын тетіктер қажет» деп атап өткен болатын. Міне, Президент тапсырмасына сай, облыс әкімінің ұйытқы болуымен Сарыағаш ауданының халқы жаңа баспаналарға қол жеткізбек. Саялы мекенде 585 пәтерлі 13 тұрғын үй салынып жатыр.

«Қазіргі таңда жаңа Сарыағаш бой көтеріп келеді. Мұндай жағдай соңғы 45 жылда болмаған. Бұл дегеніміз - Елбасымыздың халқына деген қамқорлығы, елдің

мерейі. Сондай-ақ, тұрғын үйлерді салу барысында ауыз су, газ, электр, жылу, жол және абаттандыру жұмыстары сынды барлық инфрақұрылым мәселелері шешімін табатын болады. Әсіресе, аудан басшылығына көріз жүйесінің шешімін табуды тапсырамын», - деді Ж.Түймебаев.

Сондай-ақ, туризмі дамыған өңірде тағы 9 шипажай ашылатын болады. Емдік-сауықтыру орталықтарына келушілер қатары да өткен жылмен салыстырғанда 21 пайызға артқан.

«2018 жылдың I тоқсанының өзінде Сарыағаш ауданына келушілер саны 34 100 адамды құрап, өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 21,1 пайызға артып отыр. Қазіргі таңда Сарыағаш ауданында 20

қонақ үй, 12 мәдени-тарихи нысан, 1 балалар шипажайы мен лагері және 26 емдік-сауықтыру орталығы қызмет көрсетеді. 2018 жылдың I тоқсанында ауданда 2 шипажай іске қосылса, жалпы 2018-2023 жылдары аралығында 9 шипажай салу жоспарланып отыр», - деді Қайрат Аманкелдіұлы.

Жұмыс сапарымен облыс әкімі Жансейіт Түймебаев әуелі Көктерек кентіндегі «Асем-Ай» минералды суын өндіретін кәсіпорында болды. Жалпы аумағы 8 гектарды құрайтын зауыт сағатына 20 мың дана өнім өндіреді. Мұнда 80-ге жуық адам жұмыспен қамтылған. Негізі Сарыағаш өңірі шипалы судың мекені. Бүгінде емдік суын іздеп келетін туристер саны да артып келеді.

Жалғасы 3-ші бетте

Сурет С.МЫРЗАЛИЕВТІК

Тағайындау

Қанат ОРАЗҚҰЛОВ -

ҚР Мемлекеттік күзет қызметінің басшысы

Нұрсұлтан Назарбаев Мемлекеттік күзет қызметінің жаңа басшысын тағайындады, - деп хабарлайды Ақорда.

«Қанат Орынтайұлы Оразқұлов Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің бастығы болып тағайындалсын», - делінген Ақорданың хабарламасында.

Ведомство өкілдері Қанат Орынтайұлы Оразқұловтың басқа жұмысқа ауысуына байланысты ҚР Президенті Іс басқарушысының орынбасары қызметінен босатылғанын айтты.

Сондай-ақ, Мемлекет басшысының Жарлығымен Амантай Жанкәулі Күреңбеков зейнеткерлік жасқа толуына бай-

ланысты Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің бастығы қызметінен босатылғаны айтылады.

Ресми дереккөздерге қарағанда, Қанат Оразқұлов 1970 жылдың 27 қарашасында Жамбыл облысында дүниеге келген.

Еңбек жолын 1993 жылы Алматы облысы Еңбекшіқазақ ауданында дүниеге келген. Түрлі жылдары Алматы мен Алматы облыстарында офицерлік және басқарушы қызметтерінде болған. 2009 жылы ҚР Президенті Күзет қызметі басшысының орынбасары болып тағайындалды. Ал, 2017 жылдың сәуір айынан бастап Президент Істері басқармасында орынбасар қызметінде

Бақытжан ЖОЛАМАНОВ -

«Самұрық-Энерго» АҚ басқарма төрағасы

Бақытжан Жоламанов «Самұрық-Энерго» АҚ басқарма төрағасы болып тағайындалды. Бұл мәліметті компанияның баспасөз қызметі растады. «Бүгін директорлар кеңесінің шешімімен жаңа басқарма төрағасының міндеттерін орындайтын жаңа басшы Бақытжан Жоламановтың тағайындалғанын растаймын», - деп хабарлады ведомство өкілі. «Осыған дейін осы қызметте болған Алмасадан Сатқалиевтың жұмыстан босатылғаны айтылады. «Самұрық-Энерго» АҚ директорлар кеңесінің төрағасы Алмасадан Сатқалиевтың компанияға қосқан үлесін айтып өтіп, қор басшысы Ахметжан Есімовтың атынан алғыс білдірді», - деді компанияның баспасөз қызметіндегілер.

Еркебұлан ДАУЫЛБАЕВ -

Жамбыл облысы әкімінің орынбасары

Жамбыл облысы әкімінің өкімімен Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің келісімімен Еркебұлан Әбілханұлы Дауылбаев Жамбыл облысы әкімінің орынбасары болып тағайындалды деп хабарлайды turaninfo.kz ақпараттық агенттігі.

Еркебұлан Әбілханұлы Дауылбаев 1978 жылы туылған.

1999 — 2009 жылдары — Оңтүстік Қазақстан облысы кеден органдарының инспекторынан бастап, бөлім басшысының орынбасары қызметтерін атқарған;

2014-2016 жылдары — «АгроНҚ» ЖШС директорының орынбасары;

2016 жылдың 02 айынан

— 2017 жылдың 07 айына дейін — «Нұр Отан» партиясы ОҚО филиалы төрағасының орынбасары; 2017 жылдың шілде айынан — 2018 жылдың қаңтар айына дейін — Ауыл шаруашылығы министрлігі жер ресурстары комитет басшысының орынбасары;

2018 жылдың қаңтар айынан бастап — бүгінге дейін — Жамбыл облысы әкімінің кеңесшісі; Дауылбаев құрылыс, автомобильдік жолдар және жолаушылар тасымалы денсаулық сақтау салаларында жауапты орынбасары болған.

Осыған дейін бұл қызметте болған Ғалымжан Әбдірайымов Тараз қаласының әкімі қыз-

ҚАЛЫҚ АБДУЛЛАЕВ - ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ «ҚҰРМЕТТІ АЗАМАТЫ»

«Атакент» АҚ директорлар кеңесінің төрағасы, «Құрмет», «Парасат» ордендерінің иегері, Төлеби ауданының «Құрметті азаматы» Қалық Абдуллаевтың есіміне телінген дәрежелері тағы бір мәртебелі атақпен толықты. Оңтүстік Қазақстан облыстық мәслихатының шешіміне сәйкес, 2017 жылдың 25-ші қаңтарында Қалық Абдуллаевқа «Оңтүстік Қазақстан облысының Құрметті азаматы» атағы берілген болатын. «Сабақты ине сәтім» деген емес пе?! Үстіміздегі жылдың 25 мамыр күні асқақ Алматы төрінде Қоғам қайраткері, белгілі меценаттың кеудесіне лайықты көк лентаны тағып, барша оңтүстікқазақстандықтардың ыстық сәлемін жеткізу облыстық мәслихаттың депутаты Дулат Әбішке бұйырды. Оңтүстік Қазақстан облысының өкімі Жансейіт Түймебаев пен облыстық мәслихаттың хатшысы Қайрат Балабиевтің аманатын арқалай келген Дулат Назарбекұлы марапат иесінің шаңырағына арнайы барып құттықтап, иығына зерлі шапан жапты.

Саналы ғұмырын жарқын істермен жалғап, халқының қалаулысы бола білген тұлғаның табанды еңбегі-тарих толқынында тереңнен өз орнын алған. Төлебидің төрінде туып, Алатаудың арысы бола білген қоғам қайраткерінің ел үшін сіңірген еңбегі өлшеусіз.

Қалық Абдуллаев 1986-1992 жылдар аралығында Қазақ КСР Министрлер Кеңесі төрағасының орынбасары, Қазақ КСР Министрлер Кеңесі төрағасының бірінші орынбасары, Республика мемлекеттік Жоспарлау комитетінің төрағасы және Премьер-министрдің орынбасары қызметтерін абыроймен атқарды. Осы жылдар аралығында Қазақстанға шетелдерден алғаш инвестициялар тарту-тәжірибелерінің негізін қалады.

1995 жылы Қалық Абдуллаевтың іскерлік мол тәжірибесі ескеріліп, Республика Президентінің арнайы Жарлығымен құрылған ТМД елдерімен ынтымақтастық жөніндегі Мемлекеттік комитеттің төрағасы болып тағайындалды. Қаржы саласындағы ең қиын кезең 1995-1999 жылдары орын алды. Осындай қиын жағдайда, 1997 жылы облысқа Қалық Абдуллаев өкім болып келеді. Халықтың сол тұстағы басына түскен тауқыметі оның да қабырғасына қатты батты. Абдуллаев өңірдегі барлық ұйымдардың басшыларына сөз арнап, тығырықтан шығу жөнінде ұсынысын жеткізіп жатты. Шама-шарқынша экономикалық дағдарыстың түйінін тарқатты. Ал, 2000 жылдан бері өзі құрған «Атакент» Акционерлік қоғамы Директорлар кеңесін басқарып келеді.

Бүгінгі күнге дейін еңбектен қол үзбеген елағасы. Кісілік келбеті мен азаматтық тұлғасынан айнымаған Абдуллаев! Қазақы қаймағы бұзылмаған түстік өңірдің басшысы Жансейіт Түймебаев пен оның құшағы ыстық халқына алғысын айтты. «Мен әрқашан Оңтүстіктің патриотымын, мен елімнің патриотымын» деп қоштасты Қалық аға!

БЕЛГІЛІ ҒАЛЫМ ӘМІР МҰСАҚҰЛОВ ДҮНИЕДЕН ОЗДЫ

Өткен жұмада филология ғылымдарының кандидаты, ОҚМПИ-ның профессоры, «Құрмет» орденінің иегері Әмір Мұсақұлов дүниеден озды. 60 жылға жуық ғұмырында талай шәкіртті қанаттандырып, тәрбиелеген ол ұстаздардың ұстазы бола білді.

Еңбек жолын 1957 жылы Отырар ауданындағы Жамбыл атындағы орта мектепте ұстаздық қызметтен бастайды. Ал 1959 жылы Шымкент педагогика институтының қазақ тілі және әдебиеті кафедрасында оқытушы қызметін жалғастырады. 1970 жылы дәл осы оқу орнында «Әбілді Тәжібаевтың ақындығы» атты тақырыбында кандидаттық диссертация қорғайды.

Айналасына ұдайы шуақ шашып, жақсылық жасап, ізгілік сеуіп жүретін Әмір Мұсақұлов артында үлкен мұра қалды. Кез-келген ортада өзіндік пікірі бар ғалымның рухани құндылықтарды насихаттауда орны ерекше еді.

Әмір Мұсақұлұлы жұбайы Хафиза Касенова екеуі 4 ұл, 2 қызды өсіріп, 11 немере мен 5 шөбере тәрбиелеген.

Марқұмның жатқан жері жайлы, топырағы торқа болсын дей отырып, отбасына және туған-туыстарына қайғырып көңіл айтамыз.

«Айғақ»-ақпарат.

Бұл аптада кімдер туылған?

01.06.1959 ж
Роза Назарбекова
«Шымкент» ӘКК» ҰҚ» АҚ басқарма төрағасының орынбасары, «Құрмет» орденінің иегері

01.06.1970 ж
Болатбек Әлиев
жеке кәсіпкер

02.06.1949 ж
Серікжан Сейітжанов
Оңтүстік Қазақстан облыстық мәслихаттың депутаты, «Саутс Ойл» ЖШС мұнай компаниясының президенті

03.06.1937 ж
Клара Әліпова
еңбек ардагері, «Құрмет» орденінің иегері

04.06.1942 ж
Қуатбек Әбдімұса
Қазақстан Халықтар достығы университетінің президенті, академик, х.ғ.д., профессор,

05.06.1947 ж
Бекет Тұрғараев
Қазақстанның Құрметті судьясы

Құрметті туылған күн иелері! Сіздерді «Айғақ» газетінің ұжымы туған күндеріңізбен шын жүректен құттықтайды!

Ержан ЖЕІСБЕК -

ОҚО «Азаматтарға арналған үкіметі» мемлекеттік корпорациясы» КЕ АҚ филиалының директоры

Оңтүстік Қазақстан облысында ОҚО «Азаматтарға арналған үкіметі» мемлекеттік корпорациясы» Коммерциялық емес АҚ филиалының жаңа директоры Жеңісбек Ержан Жеңісбекұлы болып тағайындалды.

Еңбек жолын 2000 жылы Шымкент қаласының өкімі аппаратының ұйымдастыру, бақылау және кадр жұмысы бөлімінің бас маманы қызметінен бастаған. 2000-2017 жылдары өзінің қызметінде ол Шымкент қаласының өкімі аппаратының бас маманы, бөлім бастығы, бастықтың орынбасары, ОҚО Ордабасы ауданы өкімінің орынбасары қызметін атқарған.

2017 жылы «Азаматтарға арналған үкіметі» мемлекеттік корпорациясы» КЕ АҚ Басқарма аппаратының ішкі қауіпсіздік департаментінің директоры болып тағайындалған.

Сарыағаштықтар ЖУЫРДА ЖАҢА БАСПАНА ИЕСІ АТАНАДЫ

(Жалғасы. Басы-1-бетте) Жыл басынан бастап аймаққа аялдаған қонақтардың саны 34 мыңнан асқан. Ауданда жалпы саны 20 қонақ үйі, 1 балалар шипажайы және 26 емдік-сауықтыру орталығы бар.

«Сарыағаш өңірінде туризмді дамыту үшін, ауданның әлеуеті жетеді. Мұнда төрткүл дүниеге белгілі шипалы суы бар, инфрақұрылым мәселесі шешілген. Әрине шипажайлар санының артқандығы келушілердің көбейгендігін көрсетеді. Мәселен, бүгінгі таңда облыс бойынша 190 қонақ үйі, 44 шипажай, 61 демалыс аймағы, 19 балалар сауықтыру лагері және 104 туристік ұйым бар. Бастысы, аталған орындарда келушілерге жоғары қызмет көрсету сапасын назарда ұстау қажет», - деді Жансейіт Түймебаев. Алдағы 5 жылда тағы 9 шипажай салу жоспарланған. Сарыағаштың туристік әлеуетімен танысқан аймақ басшысы Жансейіт Түймебаев шипажай салу мәселесінде әуелі демалушыларға қажетті жағдай жасауды тапсырды.

Сарыағаш өңірінде 45 жыл бойы көпқабатты тұрғын үйлер бой көтермеген. Биыл аймақ тұрғындары үшін қуанышты жаңалық орын алып отыр. Са-

ды. Халыққа баспаналарды үлестіріп беру 2019 жылға жоспарланған. Тұрғын үйлердің алғашқы құрылысы мен танысқан аймақ басшысы Ж.Түймебаев алдағы күндері аталған жұмыстарды бақылауға алатынын жеткізді.

Оңтүстікте көктемгі егістіктен жиылған өнімнің 105 мың тоннасы экспортқа шығарылған. Оның 64 мың тоннадан астамы Сарыағаш ауданына тиесілі. Жалпы өңірдегі жылыжайлардың 50 пайызы да аталған аймақта орналасқан. Ал, Ақжар елдімекеніндегі қарқынды баудан биыл 60 тонна

өңір диқандары 112 мың тонна қырыққабат жинаса, оның 86 мың тоннасы сыртқы нарыққа шығарылған. Жалпы көктемгі егістіктің 60 пайызы ауданның үлесіне тиесілі. Өңір басшысы аялдаған «Сүндет ата» шаруа қожалығы былтыр 2 гектар аумақ-

ететін қарқынды бауда 150 адам қызмет атқарады.

Серіктестік басшысы алдағы уақытта баудан 60 тонна алма өнімін алуды көздеп отыр. Мұндай көрсеткіш өңірде бұрын-соңды болмағанын айтқан аймақ басшысы Жансейіт Түймебаев қарқынды баудың санын арттыру арқылы, сыртқы нарықты ұлғайтуға болатынын жеткізді.

«Баудан алдағы уақытта 60 тонна алма өнімін алу жоспарланып отыр екен. Облыстағы орташа көрсеткіш 15 тонна екенін ескерсек, мұндай өнім

рыағаш қаласында 5 қабаттан тұратын 45 пәтерлі 13 тұрғын үй салынауда.

Аталған тұрғын үйлер тікелей Облыс әкімінің тапсырмасымен қолға алынған. Нысанға қаралған қаржының көлемі 394 млн 829 мың теңгені құрай-

алма өнімін алу көзделіп отыр. Облыс әкімі Жансейіт Түймебаев мұндай көрсеткіш өңірде бұрын-соңды болмағанын мәлімдеді.

«Қазіргі уақытта облыста осы ерте мерзімдік көкөністердің орнына басқа дақылдарды

НЫСАН ТӨЛҚҰЖАТЫ

Нысанның атауы: ОҚО, Сарыағаш ауданы, Сарыағаш қаласы Капланбек оқу тәжірибе шаруашылығы аумағындағы 5 қабатты 45 пәтерлі 13 тұрғын үйін құрылысы (№11 үй)
Құрылыс басталуы: 2018 жыл
Құрылыстың аяқталуы: 2019 жыл
Тапсырыс беруші: Сарыағаш ауданы
Құрылыс бөлімі
Жобалау ұйымы: «НПТЦ/САМИ» ЖШС
Мердігер: «Балта-Салар» ЖШС
Техникалық қадағалау: «Глобус инжиниринг» ЖШС
Нысанға қаралған қаржы: 394 724,0 мың теңге

еу жұмыстары жүргізілуде. Көктемгі егістіктен жиналған өнімнің 105,7 мың тоннасы экспортқа шығарылған. Оның ішінде 64,7 мың тоннасы Сарыағаш ауданының еншісінде екен. Бұл әрине ерте көктемнен тынбай еңбек етіп отырған Сіздер секілді еңбекқор шаруалардың жемісі деп білеміз», - деді Ж.Түймебаев.

«Еріншектің етігі көлеңкеде, күрегі күн астында тұралайды». Бірақ, бұл нақыл Сарыағаш халқы үшін айтылмаса керек. Ауданның ауылшаруашылық саласындағы көрсеткіші қашанда көш басында. Бүгінде

тан 140 тонна қырыққабат жинаған. 8 адамды жұмыспен қамтып отырған шаруашылық, биыл да еселі өнім алуды көздейді.

Ал, жылыжай шаруашылығымен айналысатын «Роза» ЖШС-гі 1 гектар аумаққа тамшылатып сугару әдісімен қызанақ еккен. Озық технологияның арқасында өткен жылы серіктестік басшысы 60 тоннадан астам өнім алғанын айтады. Негізі облыстағы жылыжайлардың 50 пайыздан астамы Сарыағаш ауданында орналасқан. Жылыжай бойынша жалпы көлем өңірде 1325 гектар болса, оның 663 гектары аталған аймаққа тиесілі. Ауылшаруашылық саласындағы тың әдіспен Сарыағашта тек жылыжай емес, интенсивті бауларда қарқын алған. Ақжар елдімекеніндегі «Арго Фуд Қазақстан» ЖШС-гі 250 гектар аумаққа түрлі жеміс ағаштарын отырғызып, еселі өнім алуды жоспарлап отыр. Мұнда шие, алма, өрік, шабдалы көшеттері егілген. Ерекше күтімді қажет

Оңтүстік өңірінде бұрын-соңды болмаған. Қазіргі таңда интенсивті бауда 22 гектарға шие, 13 гектарға өрік, 70 гектарға шабдалы, 92 гектарға алма көшеттері егілген. Бұл өңірдегі ірі жобалардың бірі. Сондықтан да осы серіктестіктен тәжірибе алмасып, арнайы мамандармен жұмыс істеп, осындай бауларды көбейтуіміз керек», - деді ОҚО әкімі Ж.Түймебаев.

Жұмыс сапары барысында Ж.Түймебаев Сарыағаш ауданының әкімі Қайрат Әбдәулиевке бірқатар тапсырмалар да жүктеді. Өңір басшысы шекаралық бекеттердің маңындағы ретсіз сауда мен ескірген ғимараттардың көрінісін сынға алды. Сондай-ақ, аудандағы заңсыз салынып жатқан нысандарды тоқтатуды міндеттеді. Мұндай ғимараттардың Сарыағаш қаласының өзінде 30-дан асағанын айтқан облыс әкімі, тұрғындарға түсіндірме жұмыстарын жүргізіп, істі өз деңгейінде атқаруды атап өтті.

Жомарт БЕГІМБЕТ.

МЫРЗАШӨЛ ШАРУАЛАРЫ АЛҒАШҚЫ ӨНІМДЕРІН ЭКСПОРТТАУДА

Еңбекке жаны жақын Мырзашөл аймағының диқандары алақыстай еткен еңбегінің жемісін көруде. Яғни, елімізге бақша өнімдерін өндірумен танымал Мақтааралда жазда дастарханның сәні болатын қауын-қарбыз пісті.

Ерте пісетін бақша дақылдың түрін еккен шаруалар бүгінде 55 тонна қауын, 45 тонна қарбыз жинап, алғашқы өнімін Ресей мемлекетіне жөнелте бастады.

Мақтарал ауданында бақша өнімдері былтырғыға қарағанда 10-15 күн ерте пісіп отыр. Биыл ауданда жалпы 19 500 гектарға қауын, 8 мың гектардан астам жерге қарбыз егілген. Оның ішінде ерте егілген бақ-

ша дақылдарының көлемі 13200 гектарды құрайды.

Қарбыздан алғаш болып өнім алған «Әбіш-ата» шаруа қожалығы 20 тонна өнімін сыртқы нарыққа шығарып отыр. Қарбыздың келісін 140 теңгеден босатқан. Аталған қожалық 3 гектар жерге егілген қарбыздың гектарына 30 тоннадан астам өнім алуды жоспарлап отыр.

Диқаншының жұмысына сәттілік тілей келген аудан әкімі Жамантай Бейсенбаев «Әбіш-ата» шаруа қожалығынан алғашқы артылып жатқан өнімнің куәсі болды.

«Мақтаарал ауданының негізгі күнкөрісі егіншілік. Сондықтан, мақтааралдық ди-

қандар көктемнің әрбір күнін тиімді пайдалануды ойлайды. Екі қабатты пленкаға ерте пісетін қауын-қарбыз, баклажан, болгарский егеді. Бүгін міне, қарбыздың алғашқы өнімі Ресейдің Якутия автономиялық республикасына сатылымға жөнелтілді. Биыл мақтааралдық шаруалардың өнімі өтімді әрі өнімді болады деген сенім мол», - деді аудан әкімі.

Айта кетейік, былтыр Оңтүстік Қазақстан облысының диқандары 1 миллион 300 мың тонна бақша өнімдерін өндірсе, соның 631 мың тоннасы мақтааралдық диқандарға тиесілі болатын.

«Айғақ»-ақпарат.

"Жасыл қала" БАҒДАРЛАМАСЫ ЭЗІРЛЕНДІ

Шаһарда «Жасыл қала» бағдарламасы әзірленіп, қабылданды. Аталған бағдарламаның мақсаты – қаланы көгалдандыру, агроауыл шаруашылығы белдеуін дамытып, сақтау және әлемдік мегаполистер тәжірибесі бойынша жаңа бау-саябақ мәдениетін құру. Сондай-ақ, қалыптасқан аймақтардағы жасыл желектің тығыздығын арттыру, қала аумағындағы бос жерлерге ағаш отырғызу, демалыс орнын қалыптастыруда біршама ілкімді тірліктер атқарылуда.

Елбасы «Жасыл-белдеу» қалыптастыру барысындағы үйлесімді жұмысты қамтамасыз ету, ғылыми тәжірибені қолдана отырып, жаңа технологиялар енгізу, қала аумағымен оның сыртындағы орман алқаптарын қосу маңыздылығына баса назар аударған болатын. Осы мақсатта, Шымкент қаласы әкімінің орынбасары Тимур Баймұханов жетекшілік еткен жобалаушы топқа түрлі саланың сарапшылары (сәулетшілер, М.Әуезов атындағы ОҚМУ ғалымдары, биологтар, агрономдар, бағбандар, гидротехниктер, экономистер мен студенттер) бірлесе жұмыс жасап, қаланы көгалдандыру бағытында жұмыстар атқаруда.

Бағдарлама авторларының айтуынша, мұндай жобаның қажеттілігі әлдеқашан пайда болған. Себебі, облыс орталығы тұрғындарының саны жыл сайын артып келеді. Нақты айтқанда, қалаға кіреберіс аймақтарда тоғайлар, ауыл шаруашылығы жерлерінің маңында талдар алқабы құрылмақ. Бұған қоса, қаладағы өзендердің бойынан гүлзарлар салынып, жүзімдіктер мен жеміс баулары бар көшелердің саны артады деп күтілуде. Сонымен қатар, ұлттық үлгідегі этнографиялық гүлзарлар пайда болады. Жоба авторлары Шымкенттік символы – қызғалдақты да ұмыт қалдырмаған. Дәлірек айтқанда, бағдарламада көрсетілген мақсаттың бірі шаһарда қызғалдақ қорын құру.

«Бұл бағдарламаны құрудағы негізгі себептің бірі – қала экономикасы дамыған сайын ауаның, топырақ пен су көздерінің ластануы артты, қалдық су көбейді – делінген жобада. Бүгінде, техникалық және рекреациялық әсердің кесірінен қала маңындағы бағалы ландшафт құрып барады. Қала орталығы да табиғаттан алыстауда. Осыған байланысты, қоршаған ортаны сауықтыру қажеттігі туындады. Яғни, қалалық саябақтар мен жасыл белдеулер құрудың нәтижесінде экологиялық ахуалды жақсарту көзделуде».

Жұмыс 2030 жылға дейін мемлекет қазынасы, жергілікті бюджеттен, инвестиция тарту арқылы жүзеге асырылмақ.

ҮШІНШІ МЕГАПОЛИСТЕ "ТАЗА ҚАЛА!" АКЦИЯСЫ БАСТАЛДЫ

Шымкентте ауқымды жоба – «Таза қала!» акциясы басталды. Бұл туралы қалалық әкімдікте өткен баспасөз мәслихатында «ОҚО Азаматтық Альянсы» қауымдастығының төрағасы Жамалбек Шәріпбек мәлімдеді.

Экологиялық акция Елбасының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламалық мақаласы аясында қолға алынып отыр. Акцияның мақсаты, балаларды қоршаған ортаны қорғауға, табиғатты аялауға шақыру. Биыл алтыншы рет ұйымдастырылып отырған дәстүрлі акция шаһар тазалығына бағытталып отыр. Яғни, қала аумағындағы жеке және көпқабатты тұрғын үйлердің аулалары мен көшелер, таза аудандардың арасынан үздігін 13 адамнан құралған комиссия

мүшелері анықтайды.

Жаз бойы жалғасатын ауқымды жобада тазалықпен қатар әр ауданнан «Ең үздік учаскелік инспектор» жүлдесі сарапқа салынады. Акцияға белсене қатысқан мектеп оқушылары да ескерусіз қалмайды дейді байқауды ұйымдастырушылар.

Байқауға өтінімдерді қаладағы 4 аудан әкімдігінде құрылған жұмысшы топқа 15 маусымға дейін өткізуге болады. Ал, жұмысшы топ өтініш қабылданғаннан кейін, 1 қыркүйекке дейін әр 15 күн сайын сараптама жасау мақсатында байқауға қатысушы көшелер мен аулаларды аралайды. Байқау жеңімпаздары қала күніне орай марапатталмақ. Акцияның жалпы жүлде қоры 4 млн теңгені құрайды.

Шымкентте «Мерейлі отбасы» ұлттық конкурсының бірінші кезеңінің жеңімпаздары анықталды. Биыл бесінші рет ұйымдастырылып отырған байқауда 33 отбасының ішінен үздік танылған екі жанұя қалалық оқушылар сарайында өткен салтанатты жиында марапатталып, өңірлік байқауға жолдама алды. Конкурстық комиссия еңбек ардагері Құрманғали Ахмет пен байқауға қатысушы ең жас көпбалалы Болат Досмұхаметовтың отбасыларын жеңімпаз деп таныды.

Жыл сайынғы «Мерейлі отбасы» ұлттық байқауы адамгершілік құндылықтарды және неке мен отбасының жағымды образын қалыптастыру отбасы мәртебесін көтеру мақсатында Мемлекет басшысының Әкімімен бекітілген.

Елбасы өз сөзінде «Әрбір отбасының тарихи бұл – Қазақстан тұрмысының үлкен энциклопедиясы. Ең лайықты және құрметті отбасылар өңірлік байқаулардың жеңімпазы болады. Отбасылардың әрқайсысы туралы роман, повесть жазуға болады деген болатын. I кезеңде жетістікке жеткен отбасы олар:

Ахмет Құрманғали Наметайұлының шаңырағы техниктер мен мұнайшылардан тұрады. Отағасы еңбек ардагері. Еңбек жолын дөңкерлеуші болып бастаған ол, 1986 жылы Созақ аудандық ауыл шаруашылығы мекемесінің директоры, 1990 жылы Шымкент қаласындағы механикалық жұмыстар басқармасының басшысы, 1994 жылдан зейнеткерлік жасына дейін Шымкент мұнай басқарма-

"МЕРЕЙЛІ ОТБАСЫ" КОНКУРСЫНЫҢ I КЕЗЕҢ ЖЕҢІМПАЗДАРЫ АНЫҚТАЛДЫ

сында энергетик, база басшысы, қадағалау механигі болған. Отбасында өмірлік жолдасы Тәуірқұл анамен 3 ұл, бір қыздан 10 немере сүйіп отыр.

Болат Досмұхаметов – «Азия Кредит Банк» АҚ басқарма төрағасының орынбасары. Жұбайы Жанар Пазылбекова - жоғары санаттағы заңгер, «Алтын алқа» иегері. Ұл-қыздары өнер, білім салаларының үздіктері әрі республикалық, халықаралық конкурстардың жеңімпаздары. Отағасы жомарттығымен көпке үлгі боларлық азамат. Қалада өткізілген қайырымдылық шараларына белсене араласып, көмекке мұқтаж жандарға қолдау көрсетіп келеді.

Айта кетейік, байқау Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Әйелдер істері және отбасылық демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссияның қолдауымен ұйымдастырылуда. Конкурс үш кезеңнен тұрады.

ЖӘРМЕҢКЕ

ӨЗ ЖҰМЫСЫН ТОҚТАТПАЙДЫ

Ауыл шаруашылығы өнімдері жәрмеңкесінің жұмысы жалғасады.

Шымкенттегі ауыл шаруашылығы өнімдерінің жәрмеңкесі жалғаса береді. Қала әкімдігінде өткен жиында шаһар басшысы Нұрлан Сауранбаев осындай шешім қабылдады. Басқосуға жәрмеңке сатушыларының белсенді тобы мен құқық қорғау органдарының өкілдері де қатысты.

Жәрмеңкені жабу мәселесінің қозғалуына себеп – қоғамдық денсаулық басқармасы мен ветеринария бөлімі мамандарының хаты. Құжатта жазғы уақытта тез бұзылатын өнімдерді

тиісті жағдай жасамай сатуға қатаң тыйым салынғаны көрсетілген еді.

- Демалыс күнгі жәрмеңкелер барлық дерлік қалаларда бар. Мен мұндай жәрмеңке өз жұмысын жалғастыра берсін деп есептеймін, - деді қала әкімі жиында. - Бірақ, санитар мамандардың тиісті талаптары бар, одан айналып өтуге болмайды. Сондықтан, ет-сүт өнімдері тез бұзылған үшін, тиісті жағдай жасау керек. Себебі, сатушыларға қолайлы жағдайдан бұрын, біз алдымен сіздерден өнім сатып алатын қала тұрғындарының қауіпсіздігін ойлауға тиіспіз.

Жәрмеңке сатушыларының белсенді тобы бұл талаппен келісті. Бұған қоса олар тәртіпке өзіміз жауап береміз деп сендіріп отыр: «Біздің тоңазытқыштарымыз бар. Оларды жәрмеңке орнына жеткіземіз. Бізге үлкен шатырлардың қажеті жоқ. Оларды құрып-жинау өте қиын. Өзіміздің шатырларды алып келейік. Жәрмеңкенің орнында өзіміз жинап кетеміз. Бұған қоса жәрмеңке талабы бойынша тез бұзылатын өнімдерді сатуға тыйым салынғанын білеміз. Ал, алыпсатарларға келер болсақ, олар көп емес. Жағдайлары жоқ болған соң, сонымен айналысады».

Сонымен қатар, қала әкімі ТҮКШ бөліміне жәрмеңке орнына электр жарығын жеткізу жолын қарастыруды тапсырды. Сонда сатушылар тоңазытқыштарын қосып, генераторларды пайдаланбайды.

- Қалаға жәрмеңке қажет. Біріншіден, оған қалалықтар үйреніп қалды. Өнімдерді базар нарқынан 10-15% арзан сатып алып жүр. Екіншіден, сатушыларға өкімдік тарапынан тегін орындар берілген. Ал, барлық талапты сақтамаған сатушылар жәрмеңкеге жіберілмейді, - деген Шымкенттің әкімі бір айдан бері созылған дауға нүкте қойды.

**Бетті дайындаған:
Айгерім ӘЛІБЕКОВА.**

МЕМЛЕКЕТТІК ҚОЛДАУ МАҚТААРАЛДЫҚТАРДЫҢ ШАРУАШЫЛЫҒЫН ДАМУДА

Елбасы міндеттеген тапсырмалар мен мемлекеттік бағдарламаның аударылуына асырылуы барысымен танысу мақсатында іс-сапармен келген аймақ басшысы ең алдымен Азаттық елді мекеніндегі «Қанат» шаруа қожалығының жұмысымен танысты. Қожалықтың жұмысымен таныстырған Марат Мырзахметов бүгінде мемлекеттік бағдарламаның көмегімен кәсібін дөңгелетіп отырғанын айтады. Айтуынша, өткен жылы 1 гектар жылыжайдан 75 тонна қызанақ, 3,5 гектар жерден 125 тонна бақша өнімдерін алған. Піскен дақылдар Оңтүстік өңірінен өзге Ақтау, Ақтөбе, сондай-ақ Ресей елінің бірнеше қаласына жөнелтіледі. Жалпы ауданда биылғы жылы 138 мың гектардан астам суармалы жерге ауыл шаруашылығы да-

Оңтүстік Қазақстан облысында көктемгі дала жұмыстары 97 пайызға орындалған. Ал, биылғы жылы шаруаларға аталған жұмыстарға мемлекет тарапынан 55 мың тонна минералды тыңайтқыш пен 27 мың тоннадан астам жанар май берілді. Бұл туралы облыс әкімі Ж.Түймебаев Мақтаарал ауданына жасаған сапары кезінде айтты.

қылдары егілген.

Оның 27 064 гектарын бақша дақылдары құрайды. Ал, облыс бойынша 51,5 гектар жерге бақша дақылдары егіліпті.

Сапар барысында Ж.Түймебаев Атамекен ауылдық округі, талапты ауылындағы «Майбек» шаруа қожалығындағы егілген қарбыз алқабының жұмысымен танысты. Екі гектар жерге егілген бақша дақылды бүгінде пісте шақ қалған. Қожалық биыл 3 гектар жерге мақта, 2 гектар жерге көкөніс

дақылды екен.

«Осы жылы ауыл шаруашылығы дақылдарын 833,1 мың гектарға орналастыру межелеген болса, оның бүгінге 97 пайызы орындалып отыр. Ал, көктемгі ерте келетін біздің аймақта диқаннар ерте егін егіп, бүгінде оның жемісін көріп отыр. Мәселен, облыс бойынша көктемгі егістіктен жиналған 136,4 мың тонна ауыл шаруашылығы өнімдері Ресей, Белоруссия мемлекеттері мен республиканың сол-

түстік аймақтарына жөнелтілді. Оның 38,5 мың тоннасы Мақтаарал ауданының еншісінде», - деді облыс әкімі.

Бүгінде мемлекет тарапынан ауыл шаруашылығы саласына барынша қолдау қоры мен көмек көрсетіліп жатқанын айтқан Ж.Түймебаев ауыл шаруашылығын қолдау мақсатында ауданға өткен жылы 4019,7 млн теңге көлемінде субсидия бөлінгенін атап өтті. Ал, биыл мақтааралдық шаруалар ағын сұдан тапшылық көрмейтін болады. Ол үшін ауданда

2673,44 шақырымды құрайтын 1310 каналістік жерлерге кедергісіз жеткізетін болады. Бұдан бөлек су шаруашылығында ағын су жеткізілетін 5 канал қайта құрылымдаудан өткізіліп жатыр. Өңірге жасаған сапар барысында Ж.Түймебаев Өркенді елді мекеніндегі жөндеуден өткізілген «К-28» каналын көрді.

Мұнан соң, өңір басшысы мақта зиянкестеріне қарсы жәндік өсіретін «Оңтүстік» биофабрика мекемесінде болды. Этноморог өндірісін жолға қойған кәсіпорын был-

тыр мақта дақылдарының зиянкестеріне қарсы 50 г триограмма, 7 млн дана алтынкөз өндіріп, шаруа қожалықтарын өз пайдасын тигізіп отыр.

Аталған ұйымның жұмысымен танысқан аймақ басшысы еліміздегі ақ мақтаны өсіріп отырған өңір болып табылатындықтан, облыстағы бұл мекеменің атқарар ролі орасан зор екендігін атап өтті. Ал, Ж.Түймебаев мекеменің жұмысына сәттілік тілеп, егіс алқабында тер төккен азаматтардың еңбегі жана берсін деген ниетін білдірді.

ОТЫРАРДА ЖАҢА СПОРТ КЕШЕНІ АШЫЛДЫ

Елбасымыз Нұрсұлтан Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» мақаласында көтерілген «Туған жер» бағдарламасын іске асыру мақсатында туған елден түлеп ұшып, еліміздің басқа облыс, қалаларында қызмет атқарып жүрген отырарлық азаматтар ауылға деген ыстық ықыластарын игілікті іспен дәлелдеді, деп хабарлады Отырар ауданы әкімінің баспасөз қызметі.

салынған спорт кешені ел игілігі үшін қалтқысыз қызмет ете берсін.

ел ағалары құрметпен ер қанаты ат мінгізіп, иығына зерлі шапан жапты.

Қамбарұлын еске алуға арналған волейболдан облыстық біріншілікпен жалғасын тапты.

Тұрғындар арасында бұқаралық спортты дамыту, салауатты өмір салтын насихаттау мақсатында өтіп жатқан турнирге облысымыздан 10 команда қатысты.

Сондай-ақ, дәл осы күні Отырар ауданы, Шәуілдір елді мекенінде Ұлы сазгер Ш.Қалдаяқов пен ұлағатты ұстаз Келдебек Жабатайұлының достық құрметіне «Достық» аллеясы ашылды.

«Ұлылар достығы ұрпаққа үлгі боларына сенімім көміл. Тұлғаларын түлеткен Отырар өңірі өскен жеріне басын иіп, өркендеуіне үлес қосуға шынайы ниетті жанашыр азаматтарымен де мақтанады.

Ауданда қолға алынған «Онжылдықтар тоғысында» акциясына қатысып, демеушілік танытқан барша жандарға, алғысымды білдіремін», - деді аудан әкімі Е.Айтаханов.

Игілікті бастамаға қатысушылар «Сыңғырла, соңғы қоңырау» шарасына қатысып, мектеп бітіруші түлектерге сәтті кадам тіледі.

Бетті дайындаған: Балнұр ЖАНЫСБАЕВА.

Астана қаласының 20 жылдық мерейлі жылы аясында, қасиетті Рамазан айында жеке кәсіпкер Есбол Қамбаров Ақтөбе ауылында заманауи талапқа сай 240 орындық Әуесбек Қамбаров атындағы спорт кешенін пайдалануға берді.

Аудан әкімдігінің ұсынысын қабыл алған кәсіпкер Есбол Әуесбекұлы 1 наурыз - Алғыс айту күні мерекесіне орай құрылыс жұмыстарын бастап, болашақ спорт кешенінің қазығын қағу рәсімін өткізген болатын. Аз уақыт ішінде бой көтерген кешеннің құрылысы толығымен аяқталып, ақтөбеліктерді зор қуанышқа кенелтті.

Спорттық нысанның ашылуына аудан әкімі Е.Айтаханов қатысып, елді мекен тұрғындарын құттықтады.

«Бүгін күш атамыздың атамыздың туған жері Ақтөбе ауылында халық игілігі үшін жасалған тағы бір жақсы істің, осы елді мекеннің балалары үшін салынып, ел игілігіне пайдалануға берілгені жатқан игі бастаманың куәсі болып тұрмыз. Елбасымыздың «Болашаққа бағдар - рухани жаңғыру» бағдарламасының - Туған жер жобасы аясында ауыл жастарына, салауатты өмір салтын ұстану мақсатында жерлесіміз кәсіпкер Есбол Қамбаровтың қолдауымен

Болашақта осы кешенде шыңдалған балғын спортшыларымыз халықаралық деңгейдегі жарыстарда топ жарып, Олимп шыңын бағындыратындығына сенім көміл» деді, Ерлан Айтаханов.

Ауыл тұрғындарының алғысына бөленген жаны жомарт азаматқа

Ендігі жерде ауыл тұрғындары спорттың күрес, бокс, кіші футбол, волейбол, баскетбол, үстел теннисі секілді бірнеше түрімен шұғылданып, бұқаралық спортты дамытуға өз үлестерін қосатын болады.

Спорт кешенінің ашылу рәсімінен соң, тыл ардагері Әуесбек

Жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адам дегеніміз - Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 1 бабы 1 тармақшасына сәйкес - мемлекеттік функцияларды және мемлекеттік органдардың өкілеттіктерін тікелей орындау үшін Қазақстан Республикасының Конституциясында, Қазақстан Республикасының Конституциялық және өзге де заңдарында белгіленген лауазымды атқаратын адам, оның ішінде Қазақстан Республикасы Парламентінің депутаты, судья, сол сияқты Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызмет туралы заңнамасына сәйкес мемлекеттік саяси лауазымды не «А» корпусының мемлекеттік әкімшілік лауазымын атқаратын адам.

Дәурен АБАЕВ –

ҚР Ақпарат және коммуникациялар министрі

«Цифрлық Қазақстан» бағдарламасы бойынша әлеуметтік еңбек саласын цифрландыруға байланысты үш жоба енгізілген. Біріншісі - электрондық еңбек биржасын дамыту. Бұл жобаның тиімділігі азаматтардың

жұмысқа орналасуына жаңа мүмкіндіктер пайда болады. Электрондық еңбек биржасы арқылы азаматтарға кең ауқымды жұмыс орындары ұсынылған. Осы арқылы ел тұрғындары халықты жұмыспен қамту орталықтарына бармай-ақ, өздерінің мамандықтары бойынша жұмыс табуға мүмкіндік береді. Мысалы, 1,5 жыл бойы жұмыс іздеген Семей қаласының дәрігерлері электрондық еңбек биржасы арқылы Петропавл қаласында өздеріне ұнайтын жұмысқа орналасты. Өйткені, Семейде медициналық ЖОО бар. Ателіміздің солтүстігінде дәрігер мамандары жетіспейді», - деді Дәурен Абаев.

Оның айтуынша, екіншісі - әлеуметтік еңбек жүйелері салаларын дамыту және енгізу жобасы. «Бұл жоба арқылы халықтың әлеуметтік жағынан аз қамтылған тобына мемлекет тарапынан көрсетілген көмекті арттыруға мүмкіндік туады. Сондай-ақ, азаматтардың қызмет көрсету орталықтарына баруға жұмсалатын қаржысы мен уақыты үнемделеді. Осылайша, ел тұрғындарына әлеуметтік-экономикалық тұрғыда тиімді қолдау көрсетіледі. Сонымен қатар мемлекеттік органдар ақпараттық жүйелерінің қолданыстағы компоненттерін кеңейтуге және мемлекеттік ақпараттық жүйелердің деректеріне қол жеткізуге жол ашылады. Өрбір азаматтың әлеуметтік мәртебесі сақталады», - деді ол.

ЖАУАПТЫ МЕМЛЕКЕТТІК ЛАУАЗЫМДЫ ТҰЛҒАЛАРДЫҢ МӘЛІМДЕМЕЛЕРІ

Министрдің атап өткен үшінші жоба - жұмысшылар профилін жүргізу және еңбек шарттарын есепке алу жүйесін құру. «Бұл жоба арқылы еңбек шарттарын тіркеу және есепке алу бойынша бір-біріне қарсы деректер қорын құруға мүмкіндік пайда болады. Сонымен қатар еңбек шарты қатынастарына мониторинг жүргізуге, жұмыс беруші немесе қызметкер тарапынан болатын заң бұзушылықтарды анықтауға мүмкіндік береді. Ең алдымен еңбек кітапшалары және еңбек шарттарын цифрлау, қағаз түріндегі құжаттарды қысқартады. Сондай-ақ, деректердің жоғалып кетпеуін қамтамасыз етеді», - деді министр. /inform.kz/.

Мәдина ӘБІЛҚАСЫМОВА-

ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі

Ағымдағы жылдың шілдесінен бастап зейнетақы төлемдерін тағайындау жеңілдетіледі. Бұл туралы бүгін Үкіметтің селекторлық режимдегі отырысында Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі Мәдина Әбілқасымова

айтты, деп хабарлайды ҚазАқпарат тілшісі. Ұқсас жаңалықтар БЖЗҚ салымшылар жинақтарын «7-20-25» бағдарламасына пайдалана ала ма, БЖЗҚ қорын басқаруды шетелдіктерге беру қарастырылуда БЖЗҚ қызметінің 52 пайызы электрондық түрде көрсетіледі, Мәдина Әбілқасымованың айтуынша, ағымдағы жылы «Цифрлық Қазақстан» бағдарламасы аясында Денсаулық сақтау министрлігі бірқатар ауқымды жобаны іске қосуды жоспарлап отыр. Оның бірі халыққа көрсетілетін қызметтердің сапасын арттыруға арналған әлеуметтік еңбек саласының бірыңғай ақпараттық жүйесін жаңғырту болмақ. Жоба аясында азаматтарды зейнетақымен қамсыздандыру оңтайландырылады. «Өр азамат зейнеткерлік жасқа жеткен кезде, төлемнің төрт түрін мемлекеттік базалық зейнетақы, жасына байланысты ынтымақты зейнетақы, жинақталған зейнетақы, мемлекеттік кепілдік алуға құқылы. Осы төлемдерді алу үшін, азамат бүгінгі күні бірнеше инстанцияға жүгінеді. Мысалы, мемлекеттік корпорацияға екі рет 2 өтінішпен базалық және ынтымақты зейнетақы тағайындау үшін, бір айдан соң тағы да өтінішпен мемлекеттік кепілдік мәселесі бойынша барады. БЖЗҚ-ға бір өтінішпен зейнетақы төлемдерін тағайындау мәселесі бойынша жүгінеді. Ағымдағы жылдың шілдесінен бастап осы тәртіп айтарлықтай жеңілдейді», - деді ол. Оның сөзіне қарағанда, ендігі уақытта зейнеткерлік жасқа жеткен азаматтар зейнетақы төлемдерін тағайындау үшін бір жерге, «Азаматтарға арналған Үкі-

мет» мемлекеттік корпорациясына ғана жүгінетін болады. Төлемдердің үш түрін тағайындау жөніндегі қызметтердің барлық спектрі бар болғаны бір өтініштің негізінде композиттік түрде көрсетіледі. «Мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелеріндегі мәліметтер автоматты түрде пайдаланылып, көп құжат талап етілмейді. Ал, мемлекеттік кепілдік төлемі өтініш бермей-ақ жүргізіледі. Яғни, төлем мөлшері автоматты түрде есептелінеді және қызмет алушының шотына аударылады. Төлемдердің барлық түрлері бір уақытта және бір банк шотына жүргізіледі. Ал қазір төлемдер өртүрлі көздерден алынады және алушының өртүрлі шотына аударылады. Бұл жаңалық зейнеткерлік жасқа жеткен адамдардың шамамен 70 пайызына қатысты болады», - деді министр.

Ерлан САҒАДИЕВ –

ҚР Білім және ғылым министрі

Ағымдағы жылы мектеп тұлғалары Ұлттық бірыңғай тестіні 20 маусым мен 1 шілде аралығында тапсырады. Бұл туралы бүгін Үкіметтің селекторлық режимдегі отырысында Білім және ғылым министрі Ерлан Сағадиев

айтты. «Осы жылы ҰБТ 15-рет өткізіледі. 15 жылдың ішінде ҰБТ-ға 1,5 миллионнан астам мектеп бітіруші қатысты. Бұл барлық мектеп бітірушілердің 80 пайызын құрайды. 2017 жылға дейін ҰБТ үш қызметті атқарды. Бірінші, 11 жылдық оқуды анықтайтын қорытынды ретінде бітіру емтиханы, екінші ЖОО-ына түсу емтиханы, үшінші бітірушілерге мемлекеттік гранттарды тағайындау тетігі. Өздеріңіз білетіндей, тестілеудің бұл форматы 2017 жылы өзгерді. Енді қорытынды аттестаттау немесе бітіру емтихандары мектепте өткізіледі. Ал ҰБТ ЖОО-ына түсу және мемлекеттік гранттарды тағайындау емтиханы болып қалып тұр», - деді ол. Оның айтуынша, мектептегі бітіру емтиханы 29 мамыр мен 9 маусым аралығында өткізіледі. Емтихан 5 пән, оның ішінде 4 міндетті және мектептегі оқыту бейіні бойынша бір таңдау пәнінен өткізіледі. Барлық емтихандар ауызша, жазбаша және тестілеу түрлеріне бөлінген. «Бітіру емтихандарының материалдарын Ұлттық тестілеу орталығы дайындады және арнайы байланыс желісі арқылы барлық облыстарға ағымдағы жылғы 25 мамырға дейін жеткізіледі», - деді министр. Ерлан Сағадиевтің айтуынша, 2018 жылғы ҰБТ форматы өзгермеген. Яғни, былтырғы жылғы форматқа сәйкес. «ҰБТ-ны өту мерзімі және берілетін тест сұрақтарының саны өзгерген жоқ. ҰБТ 20 маусым мен 1 шілде аралығында 187 ҰБТ өткізу пункттерінде өткізіледі. Барлық тест сұрақтарының саны – 120, ең жоғары балл – 140, шекті балл – 50. Ұлттық жоғары оқу орындарына түсу үшін, 65 балл жинау қажет. Бүгінгі күнге барлық ҰБТ пәндері бойынша тест

сұрақтарының базасы қалыптасқан. Осы жылы тест сұрақтарының базасы 50 пайызға жаңартылды. Тест сұрақтары функционалдық сауаттылыққа, яғни, ары қарай оқуға қабілетін, логикалық ойлау деңгейін, базалық түсініктерін анықтауға бейімделген» /www.24.kz/.

Марат БЕКЕТАЕВ –

ҚР Әділет министрі

Ауылдық деңгейдегі өкімдерді тікелей сайлау жүйесі енгізілетінін айтты. Өкімдерді жергілікті тұрғындар жалпыға бірдей тең төте сайлау құқығы негізінде жасырын дауыс беру арқылы төрт жыл мерзімге сайлай-

ды. «Мәслихат депутаттарын сайлау процесін жетілдіруге байланысты аудандық сайлау комиссияларын жою ұсынылады. Олардың қызметтері мен өкілеттіктері аумақтық сайлау комиссияларына беріледі. Ал, комиссия мүшелері өз өкілеттіктерін тұрақты кәсіби негізде жүзеге асыратын болады», - деді Бекетаев баяндамасында;

Министрдің айтуынша, сондай-ақ, жеке тұлғалар туралы мемлекеттік деректер базасын интеграциялау арқылы сайлаушылар тізімін құрастыру тәртібін қайта қарау ұсынылады. Бұл өз кезегінде республикалық электрондық сайлаушылар тізімін қалыптастыруға мүмкіндік бермек. Сонымен қатар, заң жобасында сайлау алдындағы үгіт-насихат жұмыстарын жүргізу мәселелерін шешуге бағытталған түзетулер қарастырылған. //Baq.kz //

Сапар Ахметов –

ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаты

- «7-20-25» бағдарламасын іске асыруымыз керек. Бұл үшін тағы жер бөлінуі керек. Жергілікті органдар, ауылдық жерлер, аудан орталықтарында тұрғын үйге мұқтаж азаматтар бар. Соларға жағдай жасауымыз керек. Қазір тура айту мүмкін емес. Өйткені, өңірлердің нарықтағы салынып жатқан құрылыс нысандарының ішінен алынуы мүмкін. Менің ойымша, қыркүйек айында басталуы тиіс. Депутаттардың пайымдауынша, Қазақстанда 3 миллионға жуық адам тұрғын үйге мұқтаж. Оның ішінде пәтер және жер алуға өтініш білдіргендер де бар. Бір ғана Астанада бұл тізімде тұрғандардың тек 10 пайызы өз дегеніне жетіп отыр. Тек кейбір өңірлерде көрсеткіш 70 пайызға жетіп жығылады /www.24.kz/

ҰБТ-НЫ АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕ ТАПСЫРУҒА МҮМКІНДІК БЕРІЛЕДІ

Қазақстанда 2018 жылы түлектерге ҰБТ-ны ағылшын тілінде тапсыруға мүмкіндік беріледі, деп мәлім етті ҚР Білім және

ғылым министрі Ерлан Сағадиев.

«ҰБТ-ны тапсыруға қатысатындар үлесі, жалпы санның 70% құрайды. Бұл ретте қазақ тілінде ҰБТ тапсыратын түлектер саны 5% артқан. Биыл түлектерге алғаш рет ҰБТ-ны ағылшын тілінде тапсыруға мүмкіндік берілгелі отыр», - деді Е.Сағадиев сейсенбідегі үкімет отырысында.

Бұған дейін ол хабарлағандай, ағымдағы жылы ҰБТ тапсыруға ниет білдірген түлектер саны 102 442 адамды құраған.

Еске салсақ, ҰБТ 20 маусым мен 1 шілде аралығында ұлттық бірыңғай тестілеу өткізудің 167 пунктінде өтеді.

Астана.

БҒМ 1-СЫНЫПҚА ҚАБЫЛДАУДЫҢ ЖАҢА ЕРЕЖЕЛЕРІН БЕКІТТІ

ҚР Білім және ғылым министрлігінің өкілдері балаларды мектепке қабылдауға қатысты жаңа ережелер туралы айтып берді, - деп хабарлайды Tengrinews.kz тілшісі ведомствоның баспасөз қызметіне сілтеме жасап. Министрліктің мәліметінше, жаңа ережелерге сәйкес, осы күнтізбелік жылдың соңына дейін жасы 6-ға толатын балалар дайындық деңгейіне қарамастан, 1-сыныпқа бара

алады. «Осы жылдың қыркүйек-желтоқсан айлары аралығында жасы 6-ға толатын балалардың барлығының мектепке баруға құқығы бар», - деді ведомство өкілдері. Сондай-ақ, білім беру ұйымдары баланы қабылдаудан бас тартқан жағдайда, ата-аналардың немесе балалардың заңды өкілдерінің мекенжай бойынша жергілікті білім беру басқармасына хабарласа алатыны ай-

тылады. Айта кетейік, биыл балалар 1-сыныпқа түсу үшін 1 маусым - 30 тамыз аралығында өтініш қалдыра алады. Мұнымен қоса, министрліктегілердің айтуынша, биыл мектепке қабылдауға қажетті құжаттардың тізімінен баланың мекенжайы жөнінде анықтама алынып тасталды.

Суретте: Д.ҚОЖАМЖАРОВА

Суретте: Н.СЕРФАЛИЕВ

тілдесу жүргізілген.

Тілдесу және ЖОО даму бағдарламаларын талдау қорытындылары бойынша комиссия М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті ректорының лауазымына Қожамжарова Дария Пернешқызын, М.Өтемісұлы атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті рек-

ЖОО-НЫҢ РЕКТОР ЛАУАЗЫМЫНА КІМДЕР ТАҒАЙЫНДАЛДЫ?

16 мамыр күні жаңа таңдау механизмі бойынша М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің, М.Өтемісұлы атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің, Ш.Уәлиханов атындағы Көкшетау мемлекеттік университетінің, Ы.Алтынсарин атындағы Арқалық мемлекеттік педагогикалық институтының ректорлары лауазымдарына үміткерлерді анықтау бойынша Республикалық конкурс комиссиясының кезекті отырысы өткен болатын, деп хабарлайды ҚР Білім және ғылым министрлігінің баспасөз қызметі.

ЖОО бақылау кеңестері конкурсқа өтініш берген 41 үміткердің ішінен Республикалық конкурс комиссиясына 10 үміткерді ұсынды. Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрі Ерлан Сағадиевтің төрағалық ететін, құрамында белгілі мемлекеттік және қоғамдық қайраткерлері бар комиссия ректорлардың бос орындарына үміткерлермен бетпе-бет

Суретте: М.СЫРЛЫБАЕВ

Суретте: С.ҚУАНЫШБАЕВ

торының лауазымына Серғалиев Нұрлан Хабибуллаұлын, Ш.Уәлиханов атындағы Көкшетау мемлекеттік университеті ректорының лауазымына Сырлыбаев Марат Қадырұлын, Ы.Алтынсарин атындағы Арқалық мемлекеттік педагогикалық институты ректорының лауазымына Қуанышбаев Сейітбек Бекенұлын анықтады. 2016 жылдан бастап ЖОО бақылау кеңестерінің конкурстық саралау негізінде Республикалық комиссия 15 мемлекеттік жоғары оқу орындарының ректорларын таңдады.

Елорда.

ОҢТҮСТІК ҰБТ-НЫ ӨТКІЗУГЕ ТОЛЫҒЫМЕН ДАЙЫН

Үкімет отырысында Білім және ғылым министрі Ерлан Сағадиев Ұлттық бірыңғай тестілеу өткізуге дайындық барысы туралы баяндады. ХХІ ғасырдың легімен енген Ұлттық бірыңғай тестілеуі жобасы білім саласына көптеп өзгерістер енгізіп келеді. Жас түлектің болашағына жолдама беретін тестілеу кезеңі биыл 15-ші рет өткізілгелі отыр. Осы уақыт ішінде ҰБТ-ға 1,5 млн астам мектеп бітіруші қатысқан. Бұл барлық мектеп бітірушілердің 80%-ын құрайды. Осы жылдар ішінде бірнеше өзгертулер мен түзетулер енгізілген болатын. Биылғы тестілеу форматында ешқандай өзгерістер енгізілмейді. Ұлттық бірыңғай тестілеу – маусымның 20 мен 1 шілде, қорытынды аттестаттау 29 мамыр мен 9 маусым аралығында өткізілетін болады. Емтихан 5 пән бойынша жүргізіледі, 4 міндетті және 1 таңдау пәні.

Ағымдағы жылдан бастап мемлекеттік грант бөлу жүйесіне бірқатар өзгерістер енгізілген. Мәселен, «Алтын белгі» иегерлері ҰБТ-дан төмен балл алған жағдайда, мемлекеттік грантқа үміткер бола алмайды. Егер шекті балды жинай алмаған күнде, түлектер ҰБТ-ны қайта тапсыруға мүмкіндік алады. Бірінші сынақ ағымдағы жылдың тамыз айында, екіншісі келер жылдың қаңтарында өтеді. Бітірушілерге алғаш рет

ҰБТ-ны ағылшын тілінде тапсыру мүмкіндігі беріліп отыр. Облыс бойынша 1692 түлек «Алтын белгіге» ұсынылса, 1029 бітіруші үздік аттестатқа үміткер болып отыр. Сынақтың әділ, ашық өтуін қамтамасыз ету мақсатында гимараттарға 209 ұялы телефон сигналын өшіретін құрылғылар орнатылады, - деді облыстық білім басқармасының басшысы Исатай Сағындықов.

Осы жылы ҰБТ тапсыруға еліміз бойынша 102 442 мектеп бітіруші өтініш білдірген, оның ішінде 77 мың қазақ тілінде, 25 мың орыс тілінде тапсырады. Былтырғы жылмен салыстырғанда өтініш берген бітірушілердің жалпы саны 10 мыңға өскен. Республика көлемінде бітіруші түлектер сынама-лық тестілеудің 390 мың рет қағаз ал, 145 мың рет онлайн түрде тест тапсырған. Жалпы Қазақстан бойынша 167 ҰБТ өткізу пункттері жұмыс жасайды ал, өңірімізде 16 тест өткізу пункті әзірленген. Олардың 4-і ЖОО-да, 2-і аудан орталықтарындағы колледждерде, 10-ы ЖОМ базасында орналасқан. Биылғы тест сұрақтарының 50% жаңартылған, 2017 жылғы тәртіп бойынша сұрақтар саны - 120, максималды балл - 140. Шекті балл - 50 балл, ұлттық жоғары оқу орындарына түсу үшін, түлектеріміз кемінде 65 балл жинауы қажет.

Динара СҰЛТАН.

Соңғы қоңырау соғылды

Облыс әкімі Н.Назарбаев зияткерлік мектебінің соңғы қоңырау шарасына қатысты Оңтүстік Қазақстан облысындағы 1038 білім ұйымында «Ел жүрегі - Астана» атты салтанатты соңғы қоңырау шарасы өтті. Аталған мектептерден бүгін 33766 оқушы түлеп ұшты. Болашаққа қадам басқан бітіруші түлектерді құттықтау үшін облыс әкімі Ж.Түймебаев Химия биология бағытындағы Н.Назарбаев зияткерлік мектебінің соңғы қоңырау шарасына қатысты.

Салтанатты жиында сөз алған өңір басшысы барша оңтүстік-қазақстандық мектеп бітіруші түлектерді құттықтап, даңғыл

жолға қадам басқан болашақ азаматтарға ақ жол тіледі.

«Елбасы өзінің халыққа Жолдауында жастарды білімді, еңбекқор, бастамашыл, белсенді болуға жас кезінен бастап дағдылануын басты назарға алды. Мемлекет жүзеге асырып жатқан түбегейлі реформалар мен атқарып жатқан қыруар істердің бәрі Сіздер үшін жасалында», - деді Ж.Түймебаев.

Сонымен қатар, аймақ басшысы дербес білім беру ұйымы зияткер ұрпақты тәрбиелеуде тек мектеп қабырғасымен шектелмей, білім берудегі үздік тәжірибелері мен жобаларын қала, облыс, республика көлеміне таратуда кеңінен атса-

лысып жатқанына тоқталды. Бұдан өзге, облыс басшысы мектеп кітапханасының қорына «Жаһан таныған жегі тұлға», «Түркітанудың тарихи-лингвистикалық негіздері» атты туындыларды тарту етті. Сондай-ақ, ұрпақ тәрбиесі үшін тер төгіп жүрген бірқатар ұстаздарды марапаттады.

Айта кетерлігі, биыл 12 жылдық білім жүйесімен оқыған оқушылардың алғашқы түлектері мектеп бітірді. Ағымдағы жылғы оқу жылында Химия

–биология бағытындағы Назарбаев зияткерлік мектебін 97 түлек аяқтады. Олардың 30-дан астамы шетелдік ЖОО-на құжат тапсырып, қазіргі таңда 17 түлек тегін оқу грантына ие болған. Бұл әлемдік рейтингтің үздік 100 университетіне кіретін Америка, Германия, Корея, Қытай, Ресей, Канада елдерінің жоғары оқу орындары.

Жалпы биылғы оқу жылында өңіріміздегі 1038 мектепте 634 мыңға жуық оқушы білім алды. Оның ішінде 33766 оқушы мектепті биыл бітіреді. Республикадағы бітіруші 147 мыңнан аса оқушының әрбір бесіншісі Оңтүстік өңірінің түлегі.

Әйгерім ӘЛІБЕКОВА.

Пікірлер

Дәурен АБАЕВ:

ҚР Ақпарат және коммуникациялар министрі

«Елбасының Жолдауын оқу мен үшін үлкен құрмет. Құрметті қатысушылар, құрметті қонақтар!

Сіздерді мерейтойлы XV Еуразия Медиа Форумның ашылуымен құттықтаймын. Жыл сайын форум кең ауқымды мәселелер бойынша ашық және әділ диалогқа дайын медиа саласының кәсіби мамандарын біріктіреді. Бүгінгі күн тәртібіндегі «Эволюцияның 15 жылы: құбылмалы дүние және өзгеріс әкелген әлем» тақырыбы 2018 жылы Астана экономикалық форумның күн тәртібімен үндес болып келеді және журналистік қауымдастыққа бір-бірімен аса маңызды мәселелер бойынша пікір алмасуға мүмкіндік беріп отыр», -

Қайрат ӘБДІРАХМАНОВ:

ҚР Сыртқы істер министрі

Бүгінгі күні әлемдік бұқаралық ақпарат құралдары Қазақстан мен Орталық Азияға жоғары қызығушылық танытуда. «Өңіріміз өзгеріс кезеңінде, Орталық Азияның қауіпсіздігі бүкіл әлемнің қауіпсіздігімен тығыз байланысты. Сондықтан Президент Нұрсұлтан Назарбаев өңірлік және жаһандық деңгейде, соның ішінде еліміздің БҰҰ Қауіпсіздік Кеңесіндегі тұрақты емес мүшелігі аясында қауіпсіздік, ынтымақтастық және дамудың өзекті мәселелерін шешу мақсатында белсенді сыртқы саясатты жалғас-

«ЭВОЛЮЦИЯНЫҢ 15 ЖЫЛЫ: ҚҰБЫЛМАЛЫ ДҮНИЕ ЖӘНЕ БІЗГЕ ӨЗГЕРІС ӘКЕЛГЕН ӘЛЕМ»

Суретте: солдан оңға қарай Д.Әбіш, «Тандем» радиосының құрылтайшысы Т.Талова, ЕАМФ авторы әрі бастамашысы Д.Назарбаева және ЕАМФ ұйымдастыру алқасының мүшесі Г.Алимбаева.

болмасына журналистік этика еш өзгеріссіз қалатындығында ерекше тоқтап өтті.

Қарулы қақтығыс, ұрыс қимылдары, террорға қарсы операциялар. Осындай жандүршігерлік оқиғалар әскери тілшілердің күнделікті жұмысының бір бөлігі болып табылады. «Отты аймақ» тақырыбы бойынша, әскери журналист, документалист, британдық BBC корпорациясында 14 жыл қызмет еткен Шахида Төлегенова (Ұлыбритания) өзінің мол тәжірибесімен бөліседі. «Қақтығыс аумағынан репортаж» тақырыбы бойынша шеберлік дәрісін өткізген ол, осы жұмыс барысында тұрақты армия және қарулы топтармен жұмыс, әскери репортаждың өз ерекшелігі, жеке басқа қауіп, психологиялық жарақат жайлы айтып берді.

Шахида өзінің осындай ауыр материалдар даярлағаннан кейін екі апта бойы өз-өзіне келе алмай жүретіндігін айтты. Соған қарамастан «Біржақтылықты ұстану өрқашан өте оңай. Ал біздің басты мақсатымыз-мұндай жағдайды болдырмау болып табылады. Мен журналистерге үнемі: тек қана өз көзіңмен көрген дүниені айтуға тиіссің деп айтамын. Соғыс тактикасы мен қарулы қақтығыс, негізінен біздің жұмысымыз емес. Біз

тек қана адамдар жайлы айтуымыз қажет», - деп санайды Шахида ханым.

Шахида Төлегенова өзінің «Отты аймақтағы» жұмысы жайлы айтқан кезде, соғыс аумағынан көп фейк ақпарат таралатынын, сондықтан да кез-келген мәліметтерді нақтылап тексеру қажеттігін атап өтті. Шахиданың пікірінше, журналист айтқан әрбір сөз жағдайды жақсартуы да немесе керісінше, шиеленістіріп жіберуі де мүмкін.

«Тіпті, Сирияда болған химиялық шабуыл туралы ақпараттың өзін нақтылап алу қажет. Бұл ақпаратты беруші агенттіктер қандай ақпарат көзіне сүйене отырып таратауда? Фактіні жете тексеру - журналистің негізгі міндеті», - дейді Шахида ханым.

Спикердің айтуынша, қазір көптеген әйел журналистер соғыс аумағында жұмыс істеп жүр. Оның пікірінше, әйелдер оқиғаны баяндағанда, бейбіт тұрғындардың ахуалына ден қояды. Қиын жағдайға тап болған қарапайым адамдарды көбірек көрсетеді. Шахида «отты аймақтарда» журналистерге кейде дәрігер мен психолог болуына тура келетінін айтады. Ол сондай-ақ, әскери журналист мамандығының әрдайым сұранысқа ие болып қала беретінін мәлімдеді. Ш.Төлегенова «Бұл мамандық

ешқашан жоғалмайды. Өйткені, соғыс бола береді» деген пікірде. ***

Халықаралық маңызды жиынның бұл жолғы тақырыбы «Эволюцияның 15 жылы: құбылмалы дүние және бізге өзгеріс әкелген әлем» атты тақырыпта өтті.

Форумның ресми ашылуында, яғни екінші күні ҚР Ақпарат және коммуникациялар министрі Дәурен Абаев XV Еуразия Медиа Форумның ашылу салтанатында Қазақстан Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың құттықтау хатын оқыды.

Қазақстан Президенті форумның жыл сайын кең ауқымды мәселелер бойынша ашық әрі тарапсыз диалог жүргізуге дайын медиа саласының кәсіпқойларын жинайтынын атап өтті. Ұлт Көшбасшысы ақпаратқа қол жеткізудің ашық арналарын жетілдіріп, үздіксіз диалогты қамтамасыз ету қажет деп санайды. «Еуразиялық медиа Форум - барлық көкейкесті мәселелерді талқылаудың тағы бір мүмкіндігі. Кәсіби құрам мен форумның нәтижелілігі барлық қатысушыларға жемісті пікірталас пен жарқын әсер тілеймін!» делінген Елбасының құттықтау хатында.

Форумның алғы сөзіне шыққан Алматы қаласының әкімі Шығыс пен батысты ортақ сұхбатқа шақыратын, аса маңызды заманауи ақпарат кеңістігі туралы мәселелер талқыланатын алаңға айналғанын тілге тиек етті.

«Мерейтойлық форумның Алматыда өтіп жатқаны біз үшін үлкен мәртебе. Форум күнтізбесінде ғаламдық дамудың өзекті мәселелерін белгілі журналистер, сарапшылар, саясаткерлер талқылап жатыр», - деді Бауыржан Байбек.

Қала әкімі Алматы қаласының Тәуелсіздіктің алтын бесігі екендігін әрі қаланың экономикалық әлеуметтік даму көрсеткіштерін айтып өтті.

Оның айтуынша, биылғы форум заманауи өркениеттің өзгеруі аясында өтіп жатыр.

«Біздің көз алдымызда геосаяси, экономикалық өзгерістер болып жатыр. Осы орайда, сын қауіп-қатерлерді алдын алу әлемдік БАҚ-тың бүгінгі келбетіне байланысты. Жалған ақпараттар шынайылықпен жауапкершілік

қағидаларын бұзуда. БАҚ тек қана қоғамдық пікір ғана тугызбауы керек, ол сонымен қатар адамдардың бірегейлігіне, қоғамдық құндылықтарына ықпал етуі қажет», - деді Бауыржан Байбек.

Еуразиялық Медиа Форумның Ұйымдастыру комитетінің төрайымы Дариға Назарбаева бүгінде ақпараттық технологияның дамыған дәуірінде блогерлер журналистермен бәсекелес болуға шықты дейді. Тіпті, видеохостинг арқылы қысқаметражды фильмдер жасайды. Өлең назарын аударды. Таланттарды танытса, жалған ақпарат тарататындардың да санын санын арттырды. Бұл - қазіргі кезде өзекті мәселе. Осыған мән беру керектігіне баса назар аударды.

«Интернет кеңістігіне оп-онай кіру өзін танытқысы келетін таланттарға ғана емес, небір авантюристерге, қылмыскерлерге, түрлі теріс наисхатшыларға, терроризм теоретиктері мен практиктеріне, араздық пен өшпенділікке шақыратындарға да жол ашты. Өлгі тролль деп аталатын ақпарат соғысының көзге көрінбейтін жауынгерлері, сондай-ақ жалған жаңалық - фейк жасайтындар нағыз мәселеге айналды. Меніңше, біздің форумның өткен 15 жылдағы басты жетістігі де сол - шынайы да әділ, сонымен қатар, жалған саяси ұстамдылыққа жанаспайтын жайсыз пікір білдіру мүмкіндігі болып табылады. Френсис Фукуяма айтқандай, «тарихтың ақыры» дейтін ұғым жоқ. Адамзат тарихы шексіз әрі өлшеусіз қасіретке толы. Бірақ, бұл еңсені түсіруге себеп бола алмайды!». Сондай-ақ, Дариға Назарбаева ұйымдастыру комитеті атынан форумның негізін қалаушылардың бірі, конференцияның дүниеге келуіне және одан әрі дамуына зор үлес қосқан Армен Саркисян мырзаға ризашылығын білдіре отырып, оны ұлт алдындағы аса жауапты қызмет Армения Президенті лауазымына сайлануымен құттықтап өтті. ***

Жер бетінде климат өзгеруі мүмкін. Бірақ, өңгіме тек ауа райы туралы емес. Саяси метеорология да тұрақсыз. Ғаламдық жылыну белең алған соңғы жылдары халықаралық қағынастар кері бағытта өзгеріп жатыр. Мұнда шиеленістің ызғары сезілуде. «Қырғибақ соғысты» ушықтыратын риторика, экономикалық және

Ал, бұл жаңа қоғам үшін маңыздысы материалдағы видеоның сапасы мен дыбысы емес тек қана ақпараттық тарауы мен оның қол жетімділігі болып табылады. Және дәл осы жаңа және негізгі стритойлинг құралы болып табылады. Біздің қолданысымызда видео, фото, текст бар. Ал, ол элементтердің барлығын ортақ бір форматқа айналдыруға болады», - деп атап өтті спикер.

Юсуф өз шеберлік класы барысында қатысушыларға мобильдік телефон арқылы видео-контентті дайындау әдісімен бөлісті. Осы орайда, атап өтер жайт, спикер ақпараттық кеңесті қандай

Суретте: XV ЕАМФ делегаттарының естелік суретке түсу сәті.

Суретте: солдан оңға қарай екінші Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі С.Жанәбіл

Суретте: солдан оңға қарай «Айгак» телеарнасының журналисі Ж.Елемесова, «Шаян» газетінің бас редакторы У.Абзалты және «Жетісай жаңалықтары» газетінің бас редакторы А.Бақтыбаева.

(Жалғасы. Басы-бепте)

саяси санкциялар, әскери қуатын айғақтау, дипломатияға кедергілер, БАҚ еркіндігін шектеу және геосаяси шығыраудан шыққан өзге де алаңдатарлық құбылыстар мемлекетаралық қарым-қатынаста үйреншікті жайтқа айналды.

Сыртқы істер министрі Қайрат Әбдірахманов «Халықаралық қатынастардың эволюциясы: ғаламдағы салқын леп» тақырыбындағы Еуразиялық медиа форумының бірінші пленарлық отырысында сөйлеген сөзінде «Заманауи әлемдегі турбуленттік пен болжамсыздықтың артуы бұқаралық ақпарат құралдарының маңыздылығын арттырды», - деп мәлімдеді.

Сыртқы саяси ведомство басшысы Қазақстанның ашықтығы ақпараттық кезең қиындықтарына төтеп беруге мүмкіндік беретіндігін атап өтті. Қ.Әбдірахманов Еуразиялық медиа форум Қазақстанның әлемге ашық екендігінің жарқын көрінісі екендігіне ерекше назар аударды. 15 жылдық тарихы бар форум әлемнің көптеген елдерінің медиа-қоғамдастығы, саяси және сараптамалық топтарының өкілдері арасында қазіргі кездегі ең өзекті мәселелер бойынша пікір алмасудың бірегей алаңына айналды. ***

Еуразиялық Медиа Форум - 2018: Қоршаған орта эволюциясының мәселелері ашық алаңда талқыланды.

Климаттың өзгеруі әлем елдеріне ортақ проблема. Дегенмен, адамзат үшін маңызды мәселе Медиа Форум тақырыбынан тыс қалған жоқ. Дүние жүзі сарапшыларының қатарында қазақстандық маманның да сөзі тыңдалды. ТМД елдеріндегі энергетика мәселелері бойынша уәкілетті өкіл Кристофер де Вер Уокердің модераторлығымен «Қоршаған ортаның эволюциясы: қашып құтылмайтын ақырзаман ба, әлде жасыл экономикаға көшу ме?» атты үшінші күннің алғашқы мәжілісі делегаттардың назарын аударды. Қаншалықты табиғатқа зиян келтірсек, табиғат өз қаһарын көрсететіндігін Үндістанның жасыл технологиялар және қоршаған ортаны қорғау саласындағы сарапшысы, журналист Девиндер Шарма айтып берді. Халық осыған жауапты болуы тиіс. Қоршаған ортаны ластау - экологиялық тоқырауға әкелетіндігін ұмытпау тиіспіз.

Жер шарының болашағы туралы пікірталаста жасыл экономиканы дамытуға, қазба отын түрлерінен экологиялық қуат көздеріне көшуге зор мән беріледі. Бұл бағытта алға ілгерілеу жөнінде хабардар ету міндетін үкіметтер қалай атқарып жүр? Адамдардың сұранысы мен проблемасына БАҚ-тың беретін жауабы қаншалықты тиімді? Осындай сұрақтарға жауап іздеген Францияның бұрынғы көлік министрі Тьерри Марьяни, Климаттың өзгеруі жөніндегі үкіметаралық топтың вице-төрағасы, Нобель сыйлығының иегері Мохан Мунасингхе, Жапонияның тұрақты энергетиканы дамыту институтының басқарма төрағасы Тецунари Иида, Қазақстанның МЦЭТИП аймақтық жасыл жобалар департаментінің директоры Алмат Қабыкенов, «Гринпис Россия» бағдарламалары зерттеу және сараптау департаментінің директоры Иван Блоков секілді спикерлер өз ойларын ортаға салды. ***

Еуразиялық Медиа Форумда «Шымкенттің қыздары» бейнеклипі көрсетілді. Алматы қаласында 24 мамыр күні өтіп жатқан Еуразиялық Медиа Форумның үшінші күнінде

әлеуметтік желілерде «Зың-Зың» өнімен танылған видеоклип үлкен экраннан көрсетіліп, көпшіліктің назарын аударды. Шетелдік сарапшылардың талқылауына іліккен бұл бейнематериал Youtube желісінде 20 млн-нан астам көрсетілмеге ие. Қазақстандық блогерлердің белсенділігі дәл осы тұста сарапқа салынды.

Ресейдің қоғам қайраткері, белгілі журналист Максим Шевченко «Зың-Зың» өнінің өуеніне жоғары баға берді. Блог саласының өркендеуіндегі ақпараттың шынайылығы және дәстүрлі журналистияның болашағы ЕҚЫҰ-ның БАҚ бостандығы жөніндегі өкілі Арлем Дизер, «VICE NEWS TONIGHT» арнасының шетелдік жаңалықтар бөлімінің бастығы Норин Жамиль, «Комсомольская правда» газетінің АҚШ-тағы меншікті тілшісі Алексей Осипов, Ұлыбритания-Пәкістанның қоғам қайраткері, журналист Рехам Хан, Қазақстанның The Steppe негізін қалаушы Зәуре Розмат, Yufame шығармашылық бірлестігінің маркетинг директоры Расул Абдуллаев секілді спикерлер өз ойларын ортаға тастады.

Жылдар жылжып, дүние түрленді, форумды өткізу форматы да өзгерді. «Өзгермеген бір нәрсе болса, ол Еуразиялық Медиа Форумдағы еркін пікір алмасу мүмкіндігі», дейді форумның тұрақты қатысушылары. Бұл ретте форум өз миссиясын толығымен орындады деп айтуға негіз бар. Себебі, Қазақстанның, Еуразияның, тіпті бүкіл әлемдік қауымдастықтың экономикалық, геосаяси, әлеуметтік мәдени мәселелері осы форум алаңында талқыланды. ***

Форумның пленарлық мәжілістерінің сөзұстары міндетін 15 жыл

Суретте: Д.Әбіштің ЕАМФ 15 жыл бойғы модераторы атанған танымал журналист Риз Ханға естелік кітап сыйға тарту сәті

бойы Риз Хан атқарып келеді. Ол журналистік қызметін атқарып жүрген кезінде АҚШ-тағы Al Jazeera International телеарнасында продюсер болды. Қазір Араб елдерінің бірінде жұмыс істейді. Осы тұрғыда, ОҚО мәслихатының депутаты, «Айғақ» Телерадиокомпаниясының басшысы Дулат Әбіш Риз Хан мырзаға және Сирия елінен келген белгілі саясаткер Басель Хадж Джасемге қазақтың салт-дәстүрі мен өнері, ұлттық құндылықтары дәріптелген педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР гуманитарлық ғылымдар академиясының академигі Асма Қалыбекованың ағылшын тіліне аударылған «Қазақ халық тәрбиесінің асыл мұрасы» кітабын және Еуразияның кіндігінде орналасқан, Түркі жұртының рухани астанасы Түркістан қаласының иллюстрациялық энциклопедиясын сыйға тартты. Кітапты ұсынуға басты мақсат - шетелдік аузы дуалы азаматтарының Қазақстан жайлы, қазақ халқы жайлы, одан қала берді. Оңтүстік өлкесі жайлы жақынырақ таныс-

тыру, туризмін насихаттау.

Кітапта қазақ халық педагогикасы негізгі идеяларының теориялық және практикалық негіздері баяндалған. Фасырлар бойы қаланған қазақтардың дүниетанымы баланың үлкенді сыйлап, тарихты құрметтеу, туған жерге деген махаббат сияқты патриотизм негіздеріне сүйенген. Бұл ақиқат қай ұлтқа болғанына қарамастан, барлығына пайдалы.

Осы ретте, Дулат Назарбекұлының тек форум аясында ғана шектеліп қана қоймай, жиын барысында жан-жақтылық танытты. Яғни, кез-келген сияқты патриотизмге дөріштеуде аянбай еңбек етіп жүргендігінің бірден-бір айғағы. ***

ЕАМФ: Біздің заманымызда гендерлік теңсіздік лебі әлі де сезілуде.

Мұндай сөздер XV Еуразиялық Медиа Форумның соңғы 7-ші мәжілісінде айтылды. Халықаралық маңызы бар алқалы жиынның соңғы отырысы «Құндылықтар эволюциясы: Жаңа тұжырымдаманы кім қалыптастырды?» атты тақырыпта өрбіді.

Қоғам қайраткері, саясаткер, Ресейдің белгілі журналисі, спикер Ксения Собчак: «Мен гендерлік теңдікті екі қолдап қолдаймын. Дегенмен, әлі күнге дейін әйел затына деген көзқараста, қарым-қатынаста блінбес шыны қабырға бар екені анық», деді өзінің пікірінде.

XX ғасырдағы «еркін махаббаттан» қазіргі заманғы біржыныстылар некесіне дейінгі соңғы сексуалдық революциялар қоғамның моральдық эволюциясын байқатады. Жыныстық қатынасқа көзқарас тіпті, арзандады. Адами құндылықтың азғындауы етек жайды. Біз саясат пен шоу-бизнес сахнасында, бұқаралық ақпарат құралдары мен заң саласында эволюцияның байқаусыз салдары болып жатқанын көріп отырмыз. Ата-бабаларымызғатым қатал болып көрінген өдет пен іс-әрекет - бүгінгі тұрғыдан алғанда тіпті, үйреншікті.

«Моральдық құндылықтар мен өзінің тәуелсіздігі үшін тек әйел заты ғана емес, кезінде африкаамерикандықтар да өздерінің теңдігі үшін күрескен болатын. Бірақ, айырмашылығы олар өздерінің теңдігіне, абыройына, құндылықтарына қол жеткізсе, әйел заты өзінің абыройы үшін, теңдігі үшін күрескеннің өзінде сайып келгенде бәрібір кінәлі болып қалады», деп ашыңды журналист К.Собчак.

Міне, қоғам қайраткері осы бір қалыптасып кеткен үрдістің сағын сындыруды ұсынды. Адамзаттың даму барысында жаңа сатыға өтуі-қоғамдағы құндылықтарды қайта бағамдауға өкеп соқты.

Отырыс барысында «БҰҰ-әйелдер» құрылымының Қазақстандағы өкілі Илейн Конкиевич, «Lentera Sintas Indonesia» компаниясының негізін қалаушыларының бірі және маркетинг директоры, Оңтүстік-Шығыс Азия Көшбасшылық академиясының басқарма мүшесі де Ксения Собчактың айтқан пікірлеріне толығымен келісетіндігін жеткізді. ***

Үш күнге созылған XV Еура-

Суретте: ЕАМФ бастамашысы әрі жобаның авторы Дариға Назарбаеваның «Айғақ» телеарнасының бас директоры Дулат Әбіше форумның мерейтойлық мүсіншесін табыстау сәті.

зиялық Медиа Форум өз мәресіне жетті. Сан алуан пікірталаста 50 халықаралық және қазақстандық сарапшылар - мемлекеттік қайраткерлер, саясаттанушылар мен БАҚ өкілдері спикер болған форумда бағдарламасында өзекті мәселелер қамтылды.

«Эволюцияның 15 жылы: құбылмалы дүние және бізге өзгеріс әкелген әлем» тақырыбында өткен мерейтойлық жиынның соңғы күнінде Халықаралық форумның бастамашысы әрі жобаның авторы Дариға Назарбаева алқалы басқосуға қатысқан модератор, спикерлер және делегаттарды арнайы қабылдады.

Еуразиялық Медиа Форумның 15 жылдық тарихында 60 елден қатысқан 600 делегаттың ішінде 11 адамға мерейтойлық естелік сый тарту етілді. Ол - Еуразиялық Медиа Форумның мүсіншесі болатын. 11 тұлғаның 5-уі қазақстандық болса, Оңтүстіктен бұл құрметке «Айғақ» телеарнасының басшысы, Қазақстанның Құрметті журналисі, ҚР Президенті жанындағы БАҚ жөніндегі Кеңестің мүшесі Дулат Әбіш ие болды. Әр мерейтойға арнайы жасалынатын мұндай естелік сыйлықты ЕАМФ 10 жылдығында да Дариға Нұрсұлтанқызы Дулат Назарбекұлына арнайы тапсырған еді. Ал, құттықтау сөзді ағылшын тілінде жеткізді.

«Дулат Әбіш - өте қарапайым азамат. Оңтүстікке ғана емес, Қазақстанға белгілі тұлға. Республикалық «Айғақ» газеті мен телеарнасын басқарып отыр. Өзінің іскерлігі мен ұлтжандылығының арқасында көптеген жобалардың бастамашысы болып келеді», деді өз сөзінде.

Ұлжан НАУШАБАЕВА,
Шымкент-Алматы-Шымкент.

Пікірлер

Юсуф ОМАР:
«Hashtag our stories»
негізін қалаушы

- Қазір мобильді технологиялар біртіндеп кейін шегеріліп, оның орнын виртуалды шыңдық басып келеді. Менің тағып тұрған көзідірігім бейне түсіріп, кез-келген нүктеден репортаж жүргізуіме мүмкіндік береді. Ол цифрлық бағдарламалардың көмегімен жүзеге асады. Нақтырақ айтқанда, бұл қазіргі журналистиканың бәсеке құралына айнала бастады.

Руслан ЖЕМКОВ:
«Еуразиялық Медиа Форум»
Халықаралық қорының
Бас директоры

- О баста жоба құрылғанда East or West - Peace is best, яғни Батыс не Шығыс болсын, бейбітшілік екеуінің ортасында деген ұран жиынның өзегіне айналған еді. Әлі күнге маңызын жойған жоқ. Біздің форум дәл осы мақсатқа жұмыс істеп жатқан диалог алаңы болып келеді.

Суретте: солдан оңға қарай екінші Пәкістанның қоғам қайраткері, продюсер, журналист Рехам Хан делегаттармен бірге

Ақмола облысы

АТТРАКЦИОНДАР ІСКЕ ҚОСЫЛДЫ

Үстіміздегі жылы жазғы маусымда саябақтарда астаналықтар үшін көптеген тосын сыйлар жасалады.

Елорданың тұрғындары мен қонақтарын жаңа аттракциондар, қызықты шоу және «Мадагаскар» кейіпкерлері күтеді.

Соңғы бірнеше жылда қалалық саябақтар едәуір өзгеріске ұшырады. Мәселен, былтыр «Америкалық сырғанақ» аттракционы іске қосылды, мұндай аттракцион Астаналық саябақта соңғы 10 жылда болмаған. Биыл жазда «Бумеранг» секілді экстремальды жаңа аттракцион іске қосылады. Жалпы, Астаналық саябаққа келушілер үшін кез-келген талғамға сай 20-ға жуық аттракцион ұсынылады.

Өткен жылы Астананың саябақтарында «Саябақтың 7 ғажайыбы» атты ойын-сауық жобасы іске қосылған болатын. Жоба көрермендердің көңілінен шықты. Танымал мультфильмдердің сүйікті кейіпкерлері биыл да келушілерге қуаныш сыйлайтын болады.

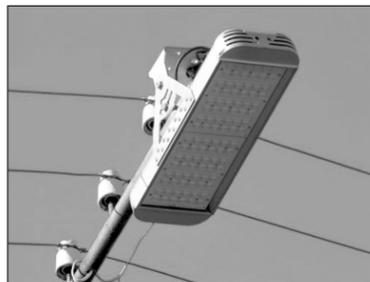
Астананың кішкентай тұрғындары мен қонақтарының назарына аниматорлардың және жаңа кейіпкерлердің қатысуымен жаңа шоу ұсынылады. Артистердің 5 тобы 5 саябақты аралайды және күніне 2 қойылымнан көрсетеді. Барлығы жазда 1000 жуық концерт ұйымдастырылмақ.

Сонымен қатар, биыл «Саябақтың 7 ғажайыбы» жобасы қала тұрғындары мен қонақтарын тағы да бір таңқалдырмақ. Саябақтарда «Мадагаскар» мультфильмінің кейіпкерлерімен мультимобиль жүреді. Ол адамдар көп жиналған орындарда тоқтап, көңілді би кештерін өткізеді. Балаларға арналған анимациялық шоулардың апталық кестесі Астана қаласының мәдениет және спорт басқармасының Инстаграмдағы @madeniet_sport.astana аккаунтында жарияланады.

Айта кетейік, өткен жылы Астананың Орталық саябағы Сочиде «Хрустальное колесо» байқауына қатысып, ТМД мемлекеттерінің ішінде 2017 жылдың үздік саябағы атанған

Шығыс Қазақстан облысы

КӨШЕЛЕРГЕ WI-FI ТАРАТАТЫН АҚЫЛДЫ ШАМДАР ОРНАТЫЛУДА

Өскеменде көшеге Wi-Fi тарататын шамдар орнатылуда. Олар бұрынғыларға қарағанда жарық өрі 65 пайызға дейін электр қуатын үнемдейді.

Ақылды шамдар қазірдің өзінде облыс орталығының негізгі көшелерінде орнатылған.

Шамдар жарық берумен қатар Wi-Fi тарату, ұялы байланыс желісін кеңейту секілді бірнеше функцияны да қатар атқарады.

Оны орнатумен айналысқан LED Solution компаниясының өкілдері алдағы уақытта да өңірде бірлесе жұмыс істеуге ниетті. Олар бүгінге дейін Өскемендегі бес орталық көшеге екі айдың ішінде 501 көше шамын орнатқан. Компания мұндай ақылды шамдарды ойлап тапқан америкалық Ubicell компаниясымен бірлесе жұмыс істеуде. Бұлармен одан әрі жұмыс істеу мәселесі облыс әкімі Даниал Ахметовтың төрағалығымен өткен тараптар арасындағы кездесу барысында жан-жақты талқыға салынды.

«Біз жарық диодты шамдарды шығарумен айналысамыз. Бұрын шам ғана шығарсақ, енді күш біріктіріп, олардың технологиясын, былайша айтсақ «миын» қолданып, ақылды шамдар шығарып жатырмыз. Бұл шамдар бұрынғыға қарағанда жарықтығымен қоса, 65 пайызға дейін үнемділік әкеледі», — деді шамдарды таныстыру рәсімінде LED Solution компаниясының

Алматы облысы

БАҒДАРЛАМА АЯСЫНДА

ШЕТЕЛДЕРГЕ ЭКСПЕДИЦИЯ ҰЙЫМДАСТЫРЫЛМАҚ

РУХАНИ
ЖАҒҒЫРУ

ғыру» атты тақырыпта ВВС-мен 2-3 ай көлемінде ролик түсіріліп жатыр. Биылғы роликте сакралды жерлер, географиялық жерлер көбірек болады. Жастар «Рухани жаңғыру» бағдарламасын жүзеге асыру барысында заманға сай ақпараттық технологияларды

салынуда.

Гүлнар Бесбаева, «Рухани жаңғыру» орталығының ме-неджері.

- 2018 жылға 178 іс-шара мен жобаларды біз өз жоспарымызға енгізіп қойғанбыз. Енді ол қазіргі уақытта 4 өзіміздің кіші бағдарламаға бөлінген.

Алматы облысында «Рухани жаңғыру» бағдарламасына 37 миллиард теңге бағытталды. Бұл қаржыға 300-ден астам ірі жоба жүзеге асады.

Атап айтар болсақ, аймақта бірнеше көркем фильм мен халықаралық ақпарат агенттіктерінің қатысуымен имидждік роликтер түсіріліп, шет елдерге экспедиция ұйымдастырылады.

«Рухани жаңғыру» бағдарламасы бойынша атқарылған қызықты іс-шаралардың бірі ретінде «Жетісу 360» виртуалды жобасын атап өтуге болады. Әрбір пайдаланушы осы жоба арқылы үйден шықпастан, аймақтағы барлық мұражай экспонаттарының қызықты әлеміне саяхат жасауға мүмкіндік алып отыр. Сондай-ақ, әлемдік деңгейдегі ең мықты телеарналардың қатысуымен Жетісудың киелі жерлері жайлы бейнероликтер түсіріліп, ескерткіштердің электронды картасы жасалды. Оған жалпы саны 2300-ден астам нысан енді.

Рустам Алпысбаев, Алматы облысының ішкі саясат басқармасының басшысы:

- Біз халықаралық дәрежедегі жұмысты күшейтуді мақсат тұтып отырмыз. Былтыр ВВС-мен ролик түсірсек, биыл «Болашаққа бағдар: рухани жаң-

кеңінен пайдалануда. Бұл бағытта Талдықорғандағы жаңадан ашылған «Рухани жаңғыру» орталығында елімізге белгілі тұлғалардың қатысуымен келелі кеңестер ұйымдастырылып тұрады. Міне, осындай жұмыстардың арқасында жергілікті кәсіпкерлер «Атамекен», «Туған жер» кіші бағдарламаларына белсендірек қатыса бастады. Қарасай ауданында «Батыр бабалар» мемориалдық музейі мен тұңғыш Президентіміздің «Атамекен» тарихи-мәдени орталығы іске қосылды. Аудандарда балабақша, мектеп, спорт кешендері, тұрғын үйлер мен жаңа алаңдар көптеп

Олар «Атамекен», «Тәрбие және білім», «Ақпарат толқыны» және бізде «Рухани қазына» деп, соған бөлінген. Жобалық кеңсе осының қалай жүзеге асуын бақылауда ұстап, барлық аймақтағы кеңселермен жұмыс жасап отыр.

Алматы облысында өткен жылы «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында 8 мыңға жуық түрлі іс-шара ұйымдастырылды. Оған 1 миллионнан астам адам қатысты. Алдағы уақытта 243 мәдениет үйіне күрделі жөндеу жасалады. Жетісудың киелі жерлеріне апаратын 15 туристік маршрут әзірленген. Маусым айынан бастап еліміздегі өзге облыстар мен

Ақтөбе облысы

158 СТУДЕНТ АҚТӨБЕ ОБЛЫСЫ ЭКІМІНІН ШӘКІРТАҚЫЛАРЫН ИЕЛЕНДІ

Ақтөбеде облыс әкімдігі жанындағы жастар саясаты кеңесінің отырысы өтті. Оның жұмысына өңір басшысы Б.Сапарбаев қатысып, өз кезегінде студенттер диалог барысында өздерін мазалаған сұрақтарын қойды.

Облыс әкімі кездесу барысында облыстағы жастар саясатының іске асырылуы туралы айтып берді. Бердібек Сапарбаев мемлекет барлық қазақстандық жастардың бөсекеге қабілеттіліктерін арттыруға және қолдау бағытына барлық мүмкіндіктерді жасайтынын атап өтті.

- Елбасының жақында көтерген бес әлеуметтік бастамаларының бірі осыған дәлел бола алады. Елбасының бастамасы аясында жоғары оқу орындарына қолжетімділікті арттыруға 20 мың қосымша гранттар бөлінген болатын.

Басқа бастамалар бойынша Ақтөбе облысында жоғары және арнаулы оқу орындарының студенттері үшін 8 жатақхана тұрғызу жоспарланып отыр, - дейді аймақ басшысы. Ол ақтөбелік студенттерге өңірдің қоғамдық өмірі мен «Жасыл ел» секілді мемлекеттік бағдарламаларға белсенді түрде қатысқандары үшін алғыс айтты.

- Мемлекет беріп тұрған мүм-

кіндікті пайдаланыңыздар. Жастардың қашан да идеясы көп, соларды батыл жүзеге асырыңыздар. Жастар ісі жөніндегі кеңес, Жас ғалымдар кеңесі сол үшін құрылды. Бұған қоса жастар сенгіш келеді. Біреудің айтқанымен жүрмес бұрын «бұл мен үшін, халқым үшін, елім үшін қажет пе немесе пайдалы ма?» деген жалғыз сұрақты қойыңыз. Қашан «иә» деп жауап берсеңіз, сонда ғана істі қолға алыңыз. Мемлекет әрқашан қолдап, сіздерге үлкен үміт артады, сіздердің міндеттеріңіз – соны ақтау, - деді Бердібек Сапарбаев жас ақтөбеліктерге қарата айтқан сөзінде.

Шара кезінде аз қамтылған отбасыдан шыққан оқуда, ғылымда, мәдениет пен спортта жетістіктерімен ерекшеленген 158 студентке облыс әкімінің атаулы стипендиясы табысталды. Жоғары оқу орындарындағы 122 студенттің шәкіртақысы 160 000 теңгені, облыс қол-

Құрметті ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ТҰРҒЫНДАРЫ!

ОҚО бойынша Мемлекеттік кірістер департаменті ағымдағы жылдың 21 мамырынан бастап, «Атамекен» ҰКП қолдауымен «Түбіртекті талап ет – жүлдені ұтып ал», жалпыреспубликалық акцияның басталғандығын хабарлайды.

Акция тауарларды сатып алу, жұмысты орындау және қызмет көрсету үшін қолма-қол төлем жасау барысында, кәсіпкерлермен түбіртек беру бөлігінде, бақылау-кассалық тәртіпті қамтамасыз етуге бағытталған.

Әрбір қазақстандық өзінің белсенді іс-әрекетімен көлеңкелі экономиканың көлемін қысқартуға және кәсіпкерлер арасында әділ бәсекелестікті ынталандыруға үлес қосады. Басқаша айтқанда, азаматтар тауар, жұмыс және қызмет ақысын төлеу барысында түбіртек талап ете отырып, мемлекетке салық жинауға көмек көрсете алады.

Ағымдағы жылы да акция «Wiron» ұялы қосымшасы арқылы жүзеге асырылады. Бұл қосымшаны Apple AppStore және Google Playmarket-тен тегін жүктеп алуға болады.

Акцияға Қазақстан Республикасының азаматы тауар, жұмыс немесе қызметті сатып алғандығын растайтын фискалды түбіртектің суретін түсіру арқылы қатыса алады. Ал, фискалды түбіртек берілмеген жағдайда, азаматтар құқық бұзушылықтарға шағымдануына болады.

Акция осы жылдың 21 мамырынан 30 қарашасы аралығында жалғасады. Бұл аралықта, облысымыздың барлық аудандары мен қалаларында, ай сайын ұтыс ойындары ойнатылып, жеңімпаздарға сыйлықтар табысталады.

Ақтық ұтыс ойыны ағымдағы жылдың соңында Мемлекеттік кірістер комитетінде өтіп, жеңімпаздарға бағалы сыйлықтар мен бас жүлде – автокөлік тапсырылады. Ұтыс ойындарында жеңімпаздар кездейсоқ таңдау нәтижесімен анықталады. Яғни, неғұрлым көбірек түбіртек жолдаған қатысушының жүлде ұтып алуға мүмкіндігі мол.

Ұтыс ойынына қайталама жолданған фискалды түбіртектер қатыса алмайды.

Жеңімпаздарды анықтаудың әділ өтуін және шынайылығын қамтамасыз ету мақсатында, бизнес-қауымдастық, үкіметтік емес ұйымдар мен БАҚ өкілдерінің қатысуымен құралған комиссиялар жұмыс жасайтын болады.

Акцияны өткізудің басты мақсаты – азаматтардың тауар, жұмыс және қызмет тұтынушылары ретінде, өз мүдделерін қорғау мәселелері бойынша құқықтық мәдениетке тәрбиелеу.

Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша Мемлекеттік кірістер департаменті

ОБЛЫС ТҰРҒЫНДАРЫ МЕН КӘСІПКЕРЛЕРІНІҢ НАЗАРЫНА!

Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша Мемлекеттік кірістер департаменті заң бұзушылықтар мен Мемлекеттік қызметшілердің әдеп кодексінің ережелерін Департаменттің лауазымды тұлғалар тарапынан сақтамау фактілері бойынша шағым қабылдау үшін Департаментте +7 (7252) 77-15-35 сенім телефоны және кәсіпкерлік қызмет саласындағы құқық бұзушылықтар бойынша +7 (7252) 77-14-48 сенім телефоны жұмыс істейтінін хабарлайды.

Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша Мемлекеттік кірістер департаменті Шымкент қаласы, Б.Момышұлы, 27.

ҚР азаматтарының некеге отыру рәсімі қандай?

«Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 26 желтоқсандағы № 518-IV Кодексінің 226-бабына сәйкес, неке қиюды (ерлі-зайыпты болуды) мемлекеттік тіркеуді тіркеуші органдар осы Кодексте белгіленген тәртіппен жүргізеді. Егер некеге отыратын (ерлі-зайыпты болатын) адамдар (адамдардың біреуі) ауыр науқастануы салдарынан немесе басқа да дәлелді себеп бойынша тіркеуші органға келе алмайтын жағдайда, неке қиюды (ерлі-зайыпты болуды) мемлекеттік тіркеу оның үйінде, медициналық немесе өзге де ұйымда некеге отыратын (ерлі-зайыпты болатын) адамдардың қатысуымен жүргізіледі. Тіркеуші органның лауазымды адамы:

1) некеге отыруға (ерлі-зайыпты болуға) тілек білдіргені туралы берілген өтініштерді жария етеді;

2) некеге отыратын (ерлі-зайыпты болатын) адамдарға болашақ жұбайлардың құқықтары мен міндеттерін түсіндіреді;

3) некеге отыруға (ерлі-зайыпты болуға) келісімді және жұбайлардың таңдаған тегі туралы шешімді анықтайды;

4) неке қиюға (ерлі-зайыпты болуға) кедергінің жоқ екендігін анықтайды;

5) мемлекет атынан неке қию (ерлі-зайыпты болу) туралы белгіленген үлгідегі куәлікті тапсырады.

Неке қиюға (ерлі-зайыпты болуға) кедергі болмаған кезде, азаматтық хал актілерін жазу кітабына некеге отыратын (ерлі-зайыпты болатын) адамдардың қолы қойылған және тіркеуші орган бастығының қолтаңбасымен және елтаңбалы мөрмен бекітілген неке (ерлі-зайыптылық) туралы жазба енгізіледі.

Егер неке қиюға (ерлі-зайыпты болуға) кедергі келтіретін мән-жайлардың бар екенін растайтын айғақтары болса, тіркеуші орган неке қиюды (ерлі-зайыпты болуды) мемлекеттік тіркеуден бас тартады.

Тіркеуші органның неке қиюды (ерлі-зайыпты болуды) мемлекеттік тіркеуден бас тартуына сот тәртібімен шағым жасалуы мүмкін.

Некені қалай жарамсыз деп тануға болады?

«Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» ҚР 2011 жылғы 26 желтоқсандағы № 518-IV Кодексінің 9-б., 11-б. және 25-б. сәйкес неке қию (ерлі-зайыпты болу) үшін некеге отыратын (ерлі-зайыпты болатын) еркек пен әйелдің ерікті өрі толық келісімі және олардың неке (ерлі-зайыптылық) жасына толуы қажет. Некелесуге (ерлі-зайыпты болуға):

- 1) бір жынысты адамдардың;
- 2) олардың біреуі болса да басқа тіркелген некеде (ерлі-зайыптылықта)

тұратын адамдардың;

3) жақын туыстардың;

4) бала асырап алушылар мен асырап алынған балалардың, асырап алушылардың балалары мен асырап алынған балалардың;

5) соттың заңдық күшіне енген шешімі бойынша олардың біреуі болса да психикалық ауруы немесе ақыл-есі кемдігі салдарынан әрекетке қабілетсіз деп танылған адамдардың арасында жол берілмейді.

Мынадай жағдайларда:

1) жалған неке (ерлі-зайыптылық) қиылған кезде;

2) мәжбүрлеп неке (ерлі-зайыптылық) қиылған кезде;

3) егер некеге отырған (ерлі-зайыпты болған) адамдардың біреуі екіншісінен құрылған отбасы мүшелеріне, жеке басының және қоғамның қауіпсіздігіне нақты қауіп төндіретін ауруы бар екенін жасырса, сот некені (ерлі-зайыптылықты) жарамсыз деп таниды.

Сот некені (ерлі-зайыптылықты) жарамсыз деп тану туралы соттың шешімі заңды күшіне енген күннен бастап, үш күн ішінде соттың осы шешімінің үзінді көшірмесін неке қиюдың (ерлі-зайыпты болудың) мемлекеттік тіркелген жері бойынша тіркеуші органға жіберуге міндетті. Неке (ерлі-зайыптылық) қиылған күнінен бастап жарамсыз деп танылады.

Ерлі-зайыптылардың бірлескен өтініштері бойынша неке қандай мерзім ішінде бұзылады?

«Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» ҚР 2011 жылғы 26 желтоқсандағы № 518-IV Кодексінің 240-б. сәйкес некені (ерлі-зайыптылықты) бұзуды мемлекеттік тіркеуді тіркеуші орган некені (ерлі-зайыптылықты) бұзу туралы бірлескен өтініш берілген күннен бастап бір ай мерзім өткеннен кейін некені (ерлі-зайыптылықты) бұзушылардың өздері қатысқан кезде жүргізеді. Мерзімнің өтуі өтініш берілгеннен кейінгі келесі күннен басталады және келесі айдың тиісті күнінде бітеді. Егер бұл күн жұмыс күніне тура келмесе, онда одан кейінгі жұмыс күні мерзімнің аяқталған күні болып есептеледі. Айлық мерзімнің қысқартылуы мүмкін емес. Егер ерлі-зайыптылар некені (ерлі-зайыптылықты) бұзуды мемлекеттік тіркеу үшін өздеріне белгіленген күні тіркеуші органға келе алмаса, олар тіркеуші органға некені (ерлі-зайыптылықты) бұзу туралы өтінішпен қайтадан жүгіне алады, ол некені (ерлі-зайыптылықты) бұзуды мемлекеттік тіркеу үшін қайтадан айлық мерзімді тағайындайды.

Тегін ауыстыру туралы өтініште қандай мәліметтер көрсетілуге тиіс?

«Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» ҚР 2011 жылғы 26 желтоқсандағы № 518-IV Кодексінің 259-б. сәйкес атын, әкесінің атын, тегін ауыстыру туралы өтініште мынадай мәліметтер:

1) өтініш берушінің аты, әкесінің аты (егер бар болса), тегі;

2) таңдаған аты, әкесінің аты, тегі;

3) атын, әкесінің атын, тегін ауыстырудың себептері көрсетілуге тиіс.

Заңнама азаматтар үшін қандай неке жасын белгілейді?

«Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» ҚР 2011 жылғы 26 желтоқсандағы № 518-IV Кодексінің 10-б. 1-ші және 2-ші тармақтарына сәйкес, неке (ерлі-зайыптылық) жасы еркектер мен әйелдер үшін он сегіз жас болып белгіленеді. Мынадай дәлелді себептер болған:

1) жүкті болған;

2) ортақ бала туған кезде неке қиюды (ерлі-зайыпты болуды) мемлекеттік тіркеу орны бойынша тіркеуші органдар неке (ерлі-зайыптылық) жасын екі жылдан аспайтын мерзімге төмендетеді.

Баланың туу туралы куәлігін алу үшін қандай құжаттар қажет?

«Туу туралы куәлікті ресімдеу, беру, ауыстыру, тапсыру, алып қою және жою қағидаларын бекіту туралы» ҚР Үкіметінің 2013 жылғы 5 қыркүйектегі № 929 қаулысының 2 -тарауына сәйкес, туу туралы куәлікті ресімдеу үшін мынадай құжаттар ұсынылады:

1) Қазақстан Республикасы Әділет министрлігі белгілеген нысан бойынша өтініш;

2) ата-аналарының жеке басын куәландыратын құжаттардың көшірмелері;

3) 2008 жылға дейінгі неке қиюды тіркеген тұлғалар үшін ата-аналарының неке қию (ерлі-зайыптылық) туралы куәлігінің көшірмесі (болған жағдайда);

4) туу туралы медициналық куәлік немесе туу фактісін белгілеу туралы сот шешімінің көшірмесі;

5) ата-аналарының немесе мүдделі тұлғалардың өтініш беру мүмкіндігі болмаған жағдайда, өкілдің өкілеттігін растайтын құжат. Бір жасқа толған және одан үлкен баланың тууын мемлекеттік тіркеу жағдайында:

1) ата-аналарының түсініктемесі;

2) туу туралы медициналық куәлік;

3) тиісті өкімшілік-аумақтық бірліктің тіркеуші органының туу туралы акт жазбасының болмауы туралы хабарламасы;

4) тұрғылықты жері бойынша баланың денсаулық жағдайы туралы анықтама ұсынылады.

Қандай адамдардың некелесуге құқығы жоқ?

«Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» ҚР 2011 жылғы 26 желтоқсандағы

№ 518-IV Кодексінің 11-бабына сәйкес некелесуге (ерлі-зайыпты болуға):

1) бір жынысты адамдардың;

2) олардың біреуі болса да, басқа тіркелген некеде (ерлі-зайыптылықта) тұратын адамдардың;

3) жақын туыстардың;

4) бала асырап алушылар мен асырап алынған балалардың, асырап алушылардың балалары мен асырап алынған балалардың;

СК-ФАРМАЦИЯ

Бұл жолы номенклатураға 3239 дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдардың атауы кірген. «Жақын арада өндірісті іске қосуды жоспарлап отырған отандық тауар өндірушілер дәрілік заттардың номенклатурасына өз ұсыныстарын жіберу мүмкіндігіне ие болды.

Енді, осы номенклатураның негізінде Бірыңғай дистрибьютор алаңында отандық фармөндірушілер үшін ашық конкурс өтеді. Конкурс барысында

МИНИСТРЛІК ДӘРІЛІК ЗАТТАРДЫҢ НОМЕНКЛАТУРАСЫН БЕКІТТІ

ҚР Денсаулық сақтау министрлігі «СҚ-Фармация» ЖШС мен отандық тауар өндірушілер арасында жеткізудің ұзақ мерзімді шарттар жасасуға конкурс өткізу үшін дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың номенклатурасын бекітті,- деп хабарлайды ҚР Денсаулық сақтау министрлігінің баспасөз қызметі.

компания-өндірушілер қолданыстағы фармацевтикалық өндірісті жаңғыртудан өткізгеннен кейін немесе жаңа салғаннан кейін конкурста жарияланған 3239 атаудың кезкелгенін өндіруге ниет білдіреді.

Фармация комитетінде қазақстандық фармкәсіпорындар конкурсқа қатысу үшін, өздерінің бизнес-жоспарларын және техника-экономикалық негіздемесін ұсынуы қажет екендігі түсіндірілді. Арнайы ведомстволық комиссия жобаны

зерттеу дәрежесіне, қаржыландыруды тарту мүмкіндігіне, инфрақұрылым және жер телімімен қамтамасыз етілуіне қарай конкурсанттарды бағалайды. Конкурсның жеңімпаздарымен қазақстандықтарды тегін дәрілік заттармен қамтамасыз етуге

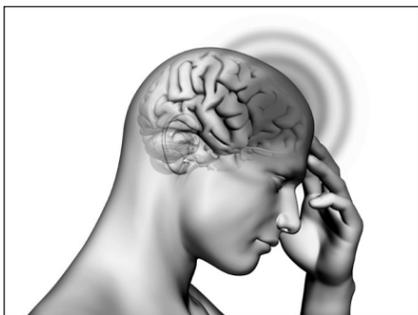

онжылдық шарт жасалады.

Жеткізудің ұзақ мерзімді шарттары - отандық фармөндірістің дамуын қолдау үшін, ең тиімді механизмдерінің бірі. Мемтапсырыс арқылы фармөнімдерді кепілдендірілген нарықта он жыл бойы өткізу өндірушілерге елдің фармацевтикалық саласына жаңа инвестициялар тартуға, GMP тиісті өндірістік тәжірибелерінің стандарттарына сәйкес фармацевтикалық зауыттарды жаңарту немесе салу үшін қажетті ресурстарды табуға мүмкіндік береді. Бұндай қолдау көрсету шаралары Бірыңғай дистрибьютордың сатып алуында 9 жыл бойы қарастырылған және осы жылдар ішінде бұл саланы отандық өндірістің ең белсенді дамып келе жатқан секторларының бірі болуына мүмкіндік береді.

Елорда.

МИҚҰРТ АУРУЫ АСА ҚАУІПТІ (МЕНИНГИТ)

Күз айларының қарасуығы мен қыстақ қақаған аязды кезінде қатты суықтап қалудан сақтану керек. Себебі, бұл мезгілдерде денеге өткен суық тез шықпайды. Әсіресе, басыңызды жылы ұстау маңызды. Басқа өткен суықтан болатын аса қауіпті дерттің бірі - миқұрт (менингит). Бұл өте қатерлі ми ауруы, мұнымен көбінесе балалар ауырады. Ол басқа аурулардың, шешек, мысқыл (шықшыт безінің қабынуы), көкжөтел немесе құлақтың қабынуы сияқты аурулардың асқынуынан болады.

Туберкулезбен ауыратын анандан туған балалар, кейде туғаннан кейінгі алғашқы айларда туберкулез менингитімен ауырады. Оның неше түрлі кезеңімен көптеген адамдар ауырады. Ертеде бұл аурумен науқастанған жан ем табылмауы себепті көп өмір сүрмеген.

Ал, бүгінгі таңда жетілген медицинаның көмегімен құлан таза айығып кететін адамдар саны артып келеді. Көбіне суықтан болатын бұл кесел ми мен жұлынның жұмсақ қабықтарының қабынуынан туындайды.

Ең алғаш рет оған қарсы емдік препаратты 1887 жылы А.Вейксельбаум ойлап тапқан болатын. Күз бен қыстың арасында әр түрлі тыныс жол ауруларымен асқынады. Сонымен қатар, бұл мезгілге мұрын-жұтқыншақтың шырышты қабаты мен мидың жұмсақ қабатын зақымдайтын жедел жұқпалы менингит ауруы да өрши түседі. Бұл ауру қыстың басынан басталып, көктемге дейін, анығын айтсақ, наурыз, сәуір айларына дейін жалғасады. Демек,

менингит ауруы ауарайына тәуелді. Сол үшін, күзден бастап жылы киінуге, суықтан басыңызды қорғауға әдеттенгеніңіз жөн.

ЖҰҒУ ЖОЛДАРЫ

Миқұрт бактериясы жөтел кезінде, ауа арқылы жұғуы мүмкін. Нақтырақ айтсақ, ауа-тамшы жолымен, науқас адаммен сөйлескенде, ол түшкіргенде, сүйіскенде сілекей арқылы жұғады. Мұрынға түскен бактерия жұлынға өтіп, қан айналымына енеді де, қоздырғыштарды күшейтеді. Әсіресе, адамдар көп шоғырланған жерде, әлеуметтік ортада тез тарайды. Оның таралу көздері ластанған ауа, тазалықсыз орта, болып табылады.

Менингиттің инфекцияның клиникалық көрінісі симптомсыз бактерия тасымалдаушылықтан назофарингеоэнцефалиттен іріңді менингококты сепсиске дейін байқалуы мүмкін. Аурудың менингиттің инфекциясымен көбіне мектепке дейінгі жастағы балалар ауырса, сонымен қатар ол жасөспірімдер мен ересектер арасында да кездеседі.

АУРУ БЕЛГІЛЕРІ

Ауру жедел басталып, жалпы әлсіздік, бас айналу, бас ауруы пайда болады. Температураның көтерілуі, лоқсу, құсу байқалады. Сырттай қарағанда ауру белгілері тұмауға ұқсас болып келеді. Науқастың көңіл-күйі бұзылып, қозғалысы бөсеңдейді, ол қатты дыбысқа, шуылға төзімсіз келеді, басын орап жатады. Ал, менингиттің ауыр түрімен науқастанған сырқат аяғын созып, басын артқа шалқайтып, бір жағымен жатады. Мойынның, арқаның, іштің еттері тырысып, науқастың басын кеудеге еңкейтуі қиынға түседі. Тыныс алуы нашарлап, тері қабаттары бозарып, іштің төменгі жақтарында бөртпе (менингококты сепсис) пайда болады, еріннің айналасы көгеріп кетеді. Адам өз-өзінен шалқалақтай береді. Басын еңкейтіп, иегін кеудесіне жеткізе алмайды, тізелері де толықтай жазылмауы мүмкін. Ыстығы түспей, сандырақтап сөйлей бастайды, есін жоғалтады. Денесінің құрысуы (судорога)

мүмкін. Мұндайда балалар тамақтан бас тартады, бірақ, суды жиі-жиі ішеді.

Ескере кететін жағдай, балалар миқұртты ауруымен ауырғанда «бала тіс жарып жатыр» деп мән бермей, өткізіп алып, өкініп қалатындар аз емес. Сол үшін, жоғарыда айтылған ауру белгілері көріне бастағаннан-ақ, науқасты оңашалап, дер кезінде ауруханаға жатқызу керек.

Егер миқұрттың шұғыл түрі болатын болса, бұл ауру бірнеше сағаттың ішінде ажал құштырады. Бірақ, аурудың мұндай шұғыл түрі сирек кездеседі. Көп жағдайда миқұртпен ауырған адамды емдеп жазуға болады. Сондай-ақ, бұл аурудан жазылған адамның денсаулығында ешқандай дақ қалмайды. Дер кезінде қаралатын болса, құлан таза айығуға болады.

АУРУ АНЫҚТАЛҒАН СО

Миқұртты ауруын анықтау үшін, науқас адамның ми жұлынынан міндетті түрде су алынады. Миқұртты ауруына тура диагноз қоюдың бірден-бір жолы осы. Егер науқаста құрт болса, онда жұлыннан алынған су мөп-мөлдір болып келеді. Ауру анықталған үйді оңашалап, арнайы тазалау жүргізілуі керек. Миқұрттымен ауырған адамның жақындарын түгел медициналық тексеруден өткізіп, оларды біраз уақытқа бөлектеу керек. Бұл шаралардың барлығы дәрігердің нұсқауымен болуы керек. Науқас жазылып шыққаннан кейін дәрігер-невропатологтың диспансерлік бақылауына алынады.

АУРУДАН АЙЫҚҚАН СО

Миқұртпен ауырып жазылған адамның денсаулығы бірден қалпына келе қоймайды. Аурудан айыққан адам екі-үш ай уақыт ішінде өзін әлсіз сезініп, үнемі шаршап тұратын болады. Ауыр жұмыс пен қарбалас тіршілікке бірден бейімделе алмайды. Сондықтан, ауырған адамдардың жақындары ол кісіге барынша көңіл бөліп, аурудың салдарын біржолата жоғалтуға көмектесу керек. Әсіресе, балалар сабақ оқуға ынтасы азайып, білім көрсеткіштері төмендеп кетуі мүмкін. Бұл кезде балаға қысым көрсетуге, артық талап қоюға мүлдем болмайды. Керісінше, оған рухани жақтан дем беріп, бірнеше ай ішінде өз қалпына келуге ықпал жасау керек.

Жасан ЗЕКЕЙҰЛЫ,

«Жас-Ай» журналы, 2018 жыл.

ҚАНТ ДИАБЕТІ НЕЛІКТЕН ӘЛЕУМЕТТІК МӘНІ БАР АУРУЛАР

ТІЗІМІНЕН АЛЫНЫП ТАСТАЛМАҚ?

Қазақстан Республикасында айналадағылар үшін қауіп төндіретін әлеуметтік мәні бар аурулар тізімінен қант диабеті, БЦП және бірқатар ауруларды алып тастамақ

Қазақстанда айналадағылар үшін қауіп төндіретін әлеуметтік мәні бар аурулар тізімінен қант диабеті, балалар церебральді паралич және басқа да бірқатар ауруларды алып тастамақ, делінген ҚР «Әлеуметтік мәні бар аурулардың және айналадағылар үшін қауіп төндіретін аурулардың тізбесін бекіту туралы» ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылдың 21 мамырдағы №367 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы» ҚР денсаулық сақтау министрлігінің бұйрығының жобасында.

«Әлеуметтік мәні бар аурулар тізіміне келесідей өзгерістер енгізілсін: 3 жолдағы созылмалы вирустық гепатиттер және бауыр циррозы V18.0, V18.1, V18.2, V18.8, V19, K74 алынып тасталсын; 5 жол қант диабеті E10-E14 алынып тасталсын; 7 жол БЦП G80 алынып тасталсын; 8 жол Миокардтың жіті инфаргі (алғашқы 6 ай) (I21, I22, I23; 9 жол ревматизм I00-I02; I05-I09; M12.3, M35.3 алынып тасталсын», - делінген құжатта.

Сонымен қатар, тізімнен дәнекер тіннің жүйелі зақымданулары M30-M36, Нерв жүйесінің дегенерациялық аурулары G30-G32, орталық нерв жүйесінің миелинсіздендіруші аурулары G35-G37, сондай-ақ орфандық (сирек кездесетін) аурулар B55, D56, D56.0-D56.2, D56.4, D57, D57.0-D57.2, D59.5, D61.9, D69.3, D76.0, D80-D84, E53.1, E74.0, E75.2, E76.0-E76.2, E80.2, E83.0, E84.8, E85.0, E88.0, G12.2, G35, G40.4, G93.4, J84, J84.0, J84.1, J84.8, J84.9, I27.0, K50, K51, L10, L13.0, M08.2, M30.3, M31.3, M31.4, M31.8, M32.1, M33, M33.2, M35.2, Q78.0, Q80, Q81 алынып тасталуы мүмкін.

Бұйрық жобасы 6 маусымға дейін қоғамдық талқылауға шығарылды.

«Жас-Ай» Халықаралық медициналық орталықтың Шымкенттегі филиалының мекен жайы: Шымкент қаласы, Бәйдібек би даңғылы №47/1 үй,

(Жалғасы. Басы өткен санда) Т. Нұрмағамбетовтың мақаласында және брошюрасында М. Бекчуринның атынан берілген цитата келесі жолмен құрастырылған. Цитатаның бас жағына М. Бекчуринның мақаласының 53 бетте орналасқан мәтіннен мына сөйлем алынған: «На дворе мечети Азрета, на особом месте, есть отдельное небольшое круглое здание с куполом, покрытое изразцовой мозаикой» [6, с. 53] – және оған мәтін түпнұсқасында жоқ мына сөздер қосылған «мавзолей Рабия Султан бегим» [5, 68-б.]. Одан кейін үш нүкте қойылып, 55 пен 56 беттерде орналасқан келесі сөздермен басталатын бір абзац жапсырылған: «... Кроме могилы Рабии Султан Бегум, находится тут могилы некоторых киргизских султанов Средней и Малой

жазбасы XX ғасырдағы жорамал атаулыны түгел жығып тұрған жоқ па?» [5, 69-б.]. Т.Нұрмағамбетов М. Бекчуринның мәліметін өзгерткенімен шектелмей, біздерді М.Бекчуринды мұқият оқымаған етіп көрсетуі – жазушының тағы бір өтірігі. Себебі, біздің «Абылай хан (тарихи антропологиялық зерттеу)» атты монографиямыздың 43-44 беттерінде М. Бекчурин еңбегінен алынған Абылай хан қабірі туралы үзінді тырнақшаға алынып, цитата ретінде келтірілген, оның еңбегінің маңыздылығы атап өтілген [2, 43-44-бб.].

М. Бекчурин Абылай хан қабірі туралы шындығында не жазыпты? Енді түпнұсқаға, яғни Бекчуринның «Описание мечети Азрета» атты

хотя уже не молод, и по примечанию моему кажется за семьдесят перешел. Однако собою еще здоров и виден, росту небольшого», дегеніне, Т. Нұрмағамбетов мынадай пікір білдіреді: «... хан оның алдынан шығып, бойын өлшетіп, аузын ашып, тісін саната қоярдай И.О. Брехов кім?! Біз сұрастырғанымызда орыс зерттеушілері әлемінде осындай жұлдыз барын көп жұрт біле қоймайды. Сонан соң, И.О. Бреховтың жазып кеткені шын Абылай хан ба өзі?» [5, 51-52-бб.]. Егер жазушы Р.Б. Сүлейменов пен В.А. Моисеевтың Абылайдың сыртқы және ішкі саясатына арналған монографиясын оқыған болса, онда Абылайдың үш жүздің ханы болып сайланғаны туралы И.О. Бреховтың хабарын бірден-бір дерек деп танығанын білер еді [12, с. 120]. Осы капитан арқылы Абылай хан орыс өкіметіне өзінің қазақтың бас ханы ретінде ресми мойындауын ұсынды. Сондықтан, капитан И.О. Брехов жазушы Т. Нұрмағамбетов көрсеткісі келгендей, ел кезіп жүрген қайтеуір біреу емес. Ол Ресейдің қазақ ханына жіберген ресми өкілі.

Т.Нұрмағамбетов бірде «мен тарихтан сүрінсем де, тілден сүріне қоюым екіталай» [5, 56-б.] деп жазған болатын. Біз Т. Нұрмағам-

ТАҒЫ ДА АБЫЛАЙ ХАННЫҢ

Орды, между прочим, известного Аблаи-хана ...» [6, с. 55].

Сонымен, М. Бекчуринның еңбегінен 53 беттен кесене ауласы туралы бір сөйлем жұлпып алынып, оған мәтінде жоқ жазушы өз ойынан құрастырған сөздер жазылып және М. Бекчуринның еңбегінен 55-56 беттердегі бір абзац қолдан жапсырып, 55 беттегі кесененің ішкі бөлмелері туралы Т. Нұрмағамбетов болжамына қайшы келетін абзац алынып тасталған. Жазушы М. Бекчуринның атынан жасанды мәлімет жасап алып, соның негізінде оқырманға: «М.Бекчурин қателесті» деуге келетіндей сылтау осы арадан табылуы мүмкін бе? Жоқ. Әліде М. Бекчуринның ілім-біліміне шек келтіреміз бе?» [5, 68-б.] деген сөздермен арбап сендіріп, өтірікті ақиқат етіп көрсеткен. Көпшілік оқырман XIX ғасырда жарияланған М. Бекчурин мақаласының түп мәтінімен танысуға мүмкіншілігі шектеулі болғандықтан, жазушыға сенбеске лағы жоқ. Белгілі жазушы осындай өтірікке барады, жалған ақпарат жасайды деп кім ойлайды?

Ал, М. Бекчуринның төл мәтінінде, тағы да қайталаймыз, Абылай кесенесі немесе күмбезі туралы бірде-бір сөз жоқ. Ақырында, халық жазушысы қиялы мен долбары негізінде қолдан жасалған цитатасын «тарихи факті» етіп шығарады да, одан келесі тұжырым жасайды: «Демек, Мирсалық Бекчурин келген сәтте, Абылай кесенесі сырттағы алаңда аманесен тұрғандығына күмән бар ма? М. Бекчуринның өз басына, жазғанына күдігіміз болмаса, бұл факті қосымша тексерісті, дәлелдемені қажет етпейтін шығар» [5, 69-б.]. Жазба деректі осылай бұрмалап болған соң, Т. Нұрмағамбетов бізді М. Бекчурин мәліметтерін «мұқият» зерттемеді деп те айыптайды: «Мирсалық Бекчуриннің өлгі жолдарын еңкейіп оқымаған дейміз бе? Оқыған шығар. Тек «біздің қатемізді іздейтін кім бар дейсің», деген қорытындыға тоқталғандығы ғой. Ендігі жерде ғалымдардың XIX ғасырда Бекчуринның осы жазғандарын аңдамаған болып, XX ғасыр ішінде келіп Иассауи кесенесі жайлы жорамал жасаған зерттеушілерді ғана төңіректей бергені түсінікті де болды. Өйткені, М. Бекчурин

ЖЕРЛЕНГЕН ОРНЫ ХАҚЫНДА

мақаласының 55 бетінде жазылған мәтінге назар салайық: «Внутри храма, в поименованных выше восьми комнатах, жили постоянно мечетные служители и те лица, которые приходили из других мест для учения. Впоследствии же стали хоронить в этих комнатах знатных особ края. Так здесь похоронены все туркестанские шейх-эл-исламы, ходжи, сейды, все бывшие хакимы города Туркестана и почетнейшие бии конграта. Кроме могилы султан-Рабиги-Бигем, находятся тут могилы некоторых киргизских султанов Средней и Малой Орды, между прочим известного Аблаи-хана ...» [6, с. 55]. Міне, М. Бекчурин сонау 1866 жылдың өзінде Абылай қабірі Яссауи кесенесі ішіндегі сегіз бөлменің бірінде жерленгендердің бірі етіп жазады: «внутри храма, в поименованных выше восьми комнатах». М. Бекчуринның мақаласының осы бетінде ғана Абылай қабірі аталады, мақаланың басқа бөлігінде Абылай кесенесі туралы ешбір мәлімет жоқ. Сонымен, Т. Нұрмағамбетов оқырманнан М. Бекчуринның төл мәтінін жасырып, өз долбарларына дәлел ретінде М. Бекчуринның атынан қолдан өзі құрастырған «цитатаны» ұсынған.

Т. Нұрмағамбетовтың пікірінше, М. Бекчурин мен М.Е. Массонмен қатар «Абылай күмбезінің сырты екенін көрген» [5, 78-б.] А.К. Гейнс болған дейді. Халық жазушысының төл сөзін өзгертпей берейік: «Бекчурин пікірін 1866 жылы Түркістанға келген А.К. Гейнс де өзінің «Путешествие в Туркестан» атты күнделік кітабында (1898 ж.) «В позднее средневековье некрополь г. Туркестана приобрел значение ханского. Это было вызвано вхождением города конца XVI в. в состав казахского ханства и превращением его в столицу государства в XVII в. Здесь (некрополь) были похоронены Тауке хан (1718 г.), Болат хан, Абылай хан (1781 г.), хан старшего жуза Жолбарс (1740 г.), ханы Среднего жуза Семеке и Абулмамбет с сыном

султаном Абулфейзом, деген жазбасымен қолдап тұр. Демек, XIX ғасырдың жазбаларынан Абылай ханды сыртқа (ханаки) жерледі деп қаймықпай-ақ айтуымызға болады екен! Және бұл жазбалар ғалымдарымыз XX ғасырдың етегіне қанша тығылса да, сүйреп шығарып тұрған жоқ па?!» [5, 69-б.].

Т. Нұрмағамбетовтың бұл «айғағы» да ғылыми тезден өте алмайды. Біріншіден, Т. Нұрмағамбетовтың А.К. Гейнстың «Путешествие в Туркестан. Дневник 1866 г.» атты кітабынан алынды деген сілтемесі жалған болып тұр. Мұндай мәтін А.К. Гейнстің «Путешествие в Туркестан. Дневник 1866 г.» атты кітабында жоқ, яғни ол А.К. Гейнстікі емес. Мәтіннің жазылуы стилі де, ондағы ұғым түсініктер де XIX ғасырдың жазбаларына сай келмейді. Сонда ол бұл цитатаны қайдан алды? Біз ойлағанымыздай, бұны XX ғасырдың аяғында біздің замандастарымыз – қазақстандық археологтардың 1999 жылы басылған «Очерки по истории и археологии средневекового Туркестана» атты кітабынан алғаны белгілі болып отыр [8, с. 120]. Яғни, біздің алдымызда Т. Нұрмағамбетовтың тағы бір оқырманды алдауы (фальсификация), яғни бір дәуірдің жазбасын басқа бір ғасырға қолдан теліп жатқызу әрекеті және оны айғақ ретінде ұсынудың керемет үлгісі болып табылады. Мұндай мысалдарды тізе берсек, жеткілікті дәрежеде екенін атап өткеніміз жөн және олардың барлығы дерлік жоғарыда аталғандай болғандықтан, оған тәптіштеп тоқтала беруді жөн деп таппадық.

Сонымен, халық жазушысының Абылай ханның жеке кесенесі болыпты-мыс және оны М. Бекчурин, А.К. Гейнс, М.Е. Массон «өз көзімен» көріпті-міс дегені ешбір дерекке негізделмеген бос долбар. Т. Нұрмағамбетовтың аталған авторларға сілтеме жасай отырып Қ.А. Яссауи ханакасы сыртында Абылай ханның кесенесі орналасқанын көрсетеді деген мәліметтері

ақиқатында жоқ болып шықты. «Ғасырлар қателігі» атты кітапшасындағы кейбір «айғақтарды» талдау Т. Нұрмағамбетовтың алаяқтық жасап, XIX ғ. біртоп тарихи деректерін әдейі бұрмалап отырғанын көрсетіп отыр.

Т. Нұрмағамбетовтың кітапшасында мәліметтерді бұрмалаумен қатар, жазушының «дәлелдеу жүйесіне» қайшы келетін Абылай хан қабірінің орны ханака ішінде екенін көрсететін біртоп сенімді мәліметтерді ескермеу, елемей немесе жасыру тән. Мысалы, халық жазушысы 1913 ж. Қ.А. Яссауи ханакасында болып, оның бөлмелерін атай келе «Абылай жатқан бөлме» деп белгілі қоғам қайраткері М. Дулатовтың [9, 233-б.] көрсеткенін, қазақтың ауыз әдебиеті үлгілерін жинаушы М-Ж. Көпеевтың Абылай қайтыс болған соң, «Хазіреті Сұлтанға алып келіп, ақ күмбездің ішіне бір бөлмесіне қойып, тасын үстіне орнатты» [10] дегенін, Ж. Аймауытовтың Қ.А. Яссауи ханакасын сипаттай келе «дәлізде Абылайдың көк тасы жатыр» [11, 6-б.] деп жазғанын елемей, айналып өтуі түсініксіз. Осы бірін-бірі толықтырып, қоштап, нақтылап және XIX ғ. деректерімен үйлесіп отырған мәліметтерді қалайша ескермеуге болады? Сенсациялық «өшкерелеу» кітапшасының авторына оның тарихи зерттеу тәсілдерін мүлде игермегенін, деректану саласы бойынша хабары аз және түпдеректермен таныстығы өте төмен дәрежеде екенін айтуымыз қажет.

Жалпы айтқанда, Т. Нұрмағамбетовтың кітапшасы тарихи мәліметтерге емес, ойдан шығарылған, бұрмаланған хабарларға, тарихи деректер қатарына жатпайтын бос долбарға толы, яғни арнайы сұрыптап алынған замандастарымыздың айтқандарына ғана негізделген. Жазушының қиялында шек жоқ. Мысалы, біз зерттеу барысында тарихи құжатқа, яғни сол заманда хан ордасында болған капитан И.О. Бреховтың есебіне сілтеме жасап, оның сипаттамасын келтірсек: «Летами он, Абылай,

бетовтың «Ғасыр қателігін» оқи отырып, өзі мойындаған сөздерінің шындыққа өте жақын екендігін көріп отырмыз. Жалпы Т. Нұрмағамбетов тарихи деректерді бұрмалаудың және оқырмандардың назарын негізгі тақырыптан басқа жаққа аударудың хас шебері екенін көрсетіп отыр. Т.Нұрмағамбетовтың кейбір деректерді бұрмалауы және тарихи фактілерді қисынсыз, орынсыз, логикаға қайшы етіп интерпретациялауы I кестеде көрсетілген.

Т. Нұрмағамбетовтың Абылай қабірінің орны және біздің зерттеулеріміз жайлы жалған маглұматтар тексерусіз, ақыл таразыға салынбай, шындық ретінде кейбір жазушылар тарапынан қабылданғаны таңқалдырады. Мысалы, Қ. Жұмәділов мәселені мән-жайын тексермей жатып, баспасөз бетінде зерттеушілерді үйретпек болады: «Өзірет Сұлтаннан Абылайдың сүйегін тауып алдық деп Оразақ Смағұлов секілді антропологтар шулады. Бойы 1 метр 57 см, аузында бір тісі жоқ кемиек, көрі, жеке қабірі жоқ, белгісіз біреудің қабірінің үстіне жерленген біреуді тауып алып, оны Абылайдың сүйегі дейді... кеңестік дәуір кезінде бульдозермен жерді қопарып, сүйектерді бір-бірінен араластырып жіберген. Абылай сүйегі де соның ішінде кетті. Басқа біреудің сүйегін өкеліп, Абылайға тақпау керек» [13].

(Жалғасы келесі санда)

Смағұлов О.

ҚР ҰҒА академигі, Болония ғылым академиясының корреспондент-мүшесі, т.ғ.д.

Қожа М.

Қ.А. Яссауи атындағы ХҚТУ-нің Археология ғылыми-зерттеу орталығының аға ғылыми қызметкері, т.ғ.д.

Исмағұлова А.

Ш.Ш. Уәлиханов атындағы тарих және этнология институтының аға ғылыми қызметкері

Хабарландыру!

2018 жылдың 24-02 күндері аралығында Шымкент қаласы ішкі саясат бөлімінің мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс шеңберінде мектеп оқушылары арасында «Шырайлы Шымкент» эссе мен жобалардың республикалық байқауы өтеді.

I. Байқауға қойылатын талаптар:

1. Байқауға 8-11 сынып аралығындағы мектеп оқушылары қатыса алады.
2. Эссе ресімдеуде:
 - жұмыс Microsoft Word мәтіндік өңдегіште орындалады (97-2010);
 - шрифт Times New Roman, кегль 14, жоларалық интервал 1;
 - барлық жиектері 2 см;
 - ұзындығы бойынша тегістеу;
 - көлемі 2 баспа беттен аспайтын А4 форматы болуы шарт.
3. Эссе байқау тақырыбында сөйкес келуі керек.
4. Жұмыс автордың өзінікі болуы тиіс, яғни басқа авторлардың жұмысын ішінара немесе толық пайдалануға болмайды.
5. Эсседе көркем әдеби мәнгер: Стильдік пішін (эпитеті, гипербола және т.б.), соқпақтар (метофоралар, салыстырулар және т.б.) қолданылады.

II. Бағалау критерийлері

- Үздік жұмыстарды таңдаған кезде мыналар ескеріледі:
- Мұрағаттық және тарихи ақпараттың болуы;
 - Тақырыптың ашылу тереңдігі;
 - Логикалық және шығармашылық шешімдер
 - Сауаттылық (емле, пунктуация, стилистикалық қателіктер).
 - Тақырыпты таныстыру ерекшелігі;
 - Бағалау мен тұжырымдарды негіздеу және тәуелсіздік
 - Әдебиетті пайдалану.

III. Байқау 3 кезеңнен тұрады:

1. 24.05.2018 – 29.05.2018ж Байқау материалдарын қабылдау.
2. 29.05.2018 – 30.05.2018ж Байқаудың қорытындыларын шығару.
3. 01.06.2018 – 02.06.2018ж Байқау жеңімпаздарының Шымкент қаласына келуі, жеңімпаздарды марапаттау, қаламыздың көрікті жерлеріне саяхат.

Байқау жұмыстарының электронды нұсқасы shymkentesse@gmail.com электронды поштасы арқылы қабылданады.

- 01.06.2018 жылы байқау жеңімпаздарын марапаттау – Шымкент қаласы, АШМ «Оқушылар сарайы» сағат 11:00-де өткізіледі.
- 01.06.2018 жылы байқау қатысушыларының Шымкент қаласының көрікті жерлерін аралау;
- 02.06.2018 жылы ОҚО-дағы тарихи жерлерді аралау – Түркістан, Арыстанбаб, Отырар қалашығы, т.б.,

Қосымша ақпаратты: ОҚО, Шымкент қаласы, Б.Момышұлы көшесі, № 23/1, қалалық «Жастар ресурстық орталығы» КММ арқылы немесе 8 (777) 012 71 38 нөмірі

Отбасы - ҚОҒАМНЫҢ НЕГІЗІ

2018 жыл, 15 мамырда Батырбек Өтеп атындағы «Өнер» мамандандырылған мектеп-интернатында Халықаралық отбасы күніне арналған «Білімді ұлт – білім берудің және отбасылық құндылықтардың сапасы» атты жалпы-ұлттық ата-аналар жиналысы өтті. Арнайы ұсынылған тұжырымдама бойынша, ата-аналар жиналысын өткізудегі мақсат - ата-аналарды мемлекеттік білім беру саясатының бағыттары, орта білім беру жүйесінің жетістіктері туралы хабардар ету және мектепті басқаруда педагогтар мен ата-аналардың күш-жігерлерін біріктіру болып табылады.

Ата-аналар жиналысын мектеп директоры Есжанова Маржан Бекжанқызы кіріспе сөзбен ашты. Халықаралық отбасы күнімен құттықтаған мектеп басшысы, отбасы – қоғамның негізгі элементі ретінде тұрақтылық пен даму факторы болып қалатынын тілге

тиек етті. Жас ұрпаққа білім мен тәрбие беруде отбасы мен мектептің байланысы маңызды екенін атап көрсетті.

Жиналыс барысында сөз алған мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Д. Исламбекова жас ұрпақты тәрбиелеуде «Рухани жаңғыру» бағдарламасын негізге ала отырып, оқу жылы бойынша көптеген іс-шаралар жүргізілгенін айтып өтті. Қорытынды аттестаттау, оқу жылының қорытындылары, оқу процесін цифрландыру туралы баяндаған оқу ісі жөніндегі орынбасар А.Аманкелдиева ата-аналарды да жаңартылған білім жүйесі жайлы да хабардар етті. «Жыл табысы»: мектептің өнердегі жетістіктеріне Б.Құлтасова тоқталып өтті. Мектеп қамқоршылық кеңесінің төрайымы А.Абуова кеңестің жыл бойы жүргізген игі іс-шаралары жайлы баяндады.

Балнұр ЖАНЫСБАЕВА.

Хабарландыру!

ОҚО бойынша ҚАЗ департаментіне қарасты ИЧ-167/3 мемлекеттік мекемесіне келушілер назарына, Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 297-бабында, Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Қазақстан Республикасы кодексінің 421-бабында көзделген бас бостандығынан айыруға сотталғандарға сақтауға және пайдалануға рұқсат етілмеген заттарды, құжаттарды, киімдерді, бұйымдарды, азық-түліктерді тексеруден жасырын алып өткені немесе сотталғанға кез келген тәсілмен беруге өрекеттенгені үшін, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілікке тартылатындығы туралы ескертеміз.

Ж.КАМБАРБАЕВ,

ОҚО бойынша ҚАЗ департаментіне қарасты ИЧ-167/3 мемлекеттік мекемесі тәртіп бөлімінің жедел уәкілі, әділет капитаны.

ҚР Білім және ғылым министрлігінен 03.07.2002 ж. берілген. Мем.лиц. сериясы АА №0000042

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БІЛІМ МЕН САНАНЫ ЖЕТІЛДІР

Халық санының жылдам өсуі табиғатқа деген «тұтыну қылмысының» өсуіне алып келеді. Қазірдің өзінде табиғат ресурстарды (су, топырақ, пайдалы қазбалар, отын қорлары) олардың өзін-өзі қалпына келтіре алмайтындай дәрежеде пайдалануда. Адамзат табиғатқа тек оның жағдайын нашарлату арқылы өсер етпеу керек. Табиғи ортаға деген тұтынудан туындайтын қатынас қазіргі және болашақ ұрпақтар мүдделері үшін тиімділікті, байыштылықты және саналықты қажет ететін қатынаспен ауысуы қажет.

Ғылыми техникалық прогрестің жедел даму барысында, қоғам мен табиғат, табиғат пен адам арасындағы қарым-қатынас мәселесіндегі күрделі шиеленістерді дұрыс шеше білу, бүкіл жер шарының болашағын, өрбір азаматтың өмірін сақтауға мүмкіндік туады. Өйткені, өндірістің даму барысында табиғи қорлардың дағдарысқа ұшырауына, қоршаған табиғи ортаның ластануына себепші болып, жаңа дағдарыстың туындауына ұйытқы болуда. Бүгінгі күнге дейін адам баласының айналасына қоршаған ортаға, оның ықпалы әрқалай болып, қазіргі жағдайда бүкіл жер шарын қамтып, тіршілікке мейлінше қауіп төніп отыр.

Экологиялық сауатсыздық, табиғатта жүріп жатқан заңдылықтарды білмеу және оларды ескермеу, табиғат ресурстарына деген бейқам көзқарас- қоршаған ортаның қазіргі қиын халінің негізгі себептері.

Табиғаттың үлкен табысы, жемісі және жетістігі – адамдардың ақылы мен санасы. Сол ақыл мен сана табиғатпен арақатынысты екі жаққа да тиімді етіп ұйымдастыратынына күмән жоқ. Қазіргі экологиялық дағдарыстар мен тоқыраулардың түпкі тамыры- адам баласының табиғаттың қарапайым даму, зат және энергия алмасу заңдарын, оның теориялық негіздерін білмеуі, яғни, экология көзқарасын, әдеп-ғұрпын қалыптастыру қажет және саналы білім алып, табиғат пен қоршаған ортаның құндылығын бағалай білу керек.

Е.АМЕРБЕКОВ, А.УТЕБАЕВ, Р.ИСАЕВА,
М.Әуезов атындағы ОҚМУ «Экология» кафедрасының оқытушылары.

ҚР Білім және ғылым министрлігінен 03.02.2010 ж. берілген. Мем. лиц. сериясы АБ0137464

САПАЛЫ БІЛІМ СЕНІМДІ БОЛАШАҚ

Қазақстан Республикасы Президенті Н.Назарбаевтың «Қазақстанның үшінші жаңғыруы жаһандық бәсекеге қабілеттілік» атты халыққа Жолдауы қоғамдық үдерістердің, сонымен қатар, білім саласының да серпінді дамуын қамтамасыз ететін маңызды бағдарламалық құжат болып табылатындығына көз жеткізіп отырмыз ҚР Президентінің Қазақстан халқына арналған 2017 жылғы Жолдауындағы төртінші басымдық - адами капитал сапасын жақсарту. Қазіргі таңда, Қазақстанда білімді «бұл - жаһандық болмыс, оны біз қабылдауға тиіспіз», деп терең түсіндіргендерге, яғни білім іздеп, біліктілік алғысы келгендер үшін қолайлы жағдайдың барлығы қамтамасыз етілген. Елімізде 100-ден астам жоғары оқу орындарының барлығы да заман көшіне ілесе ұмтылған жас ұрпақ тәрбиелеу ісінде білім беру сапасын жүйелі түрде арттырып, бәсекеге қабілеттіліктің нақты қадамдарын қолға алып келеді. Осындай білім ордаларының бірі 1994 жылы негізі қаланған Мардан Сапарбаев атындағы Оңтүстік Қазақстан гуманитарлық институты. Бүгінде облысқа ғана емес, республика жұртшылығына танымал деп айтуға болады. Өскелең жас ұрпаққа сапалы білім, саналы тәрбие беру мақсатында Гүлшара Сәрсенғалиқызы Сапарбаеваның басшылығымен Мардан Сапарбаев атындағы Оң-

түстік Қазақстан гуманитарлық институтының ұстаздар қауымы айнабай еңбек етуде. Оқу орнының оқытушылары мен студенттері түрлі байқауларда үздік нәтиже көрсетіп, жеңімпаз ретінде танылып келеді. Қазіргі таңда институт түлектері еліміздің өсіп-өркендеуіне әр салада өз үлестерін қосуда. Бұл институт профессор-оқытушылар құрамының біліктілігі мен мол тәжірибесінің айғағы. Біз осы білім ордасының ішіндегі ерекше сала Педагогика кафедрасын таныстыра кетуді жөн санадық. Кафедра меңгерушісі - психология ғылымдарының кандидаты, доцент Жұмағұлова Гүлнара Шыңғысқызы. Кафедрада 28 профессор-оқытушы дәріс жүргізіп, студент жастарға өнегелі тәлім-тәрбие беруде. Оның ішінде, 1 ғылым докторы, профессор, 11 ғылым кандидаты мен доценттер, 14 магистр, 2 оқытушы қызмет атқарады. Оқу ғимаратында заманға сай жабдықталған акт залы спорт залы, оқу залы, музыкалық аспап-жабдықтар, лаборатория және компьютер кабинеттері жұмыс істейді. Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі, Педагогика және психология, Дефектология, мектепке дейінгі оқыту және тәрбиелеу мамандығында оқитын студенттердің теориялық білімдерін іс жүзінде шыңдау үшін қаладағы озық тәжірибелі мектептер мен балабақшалармен,

психологиялық орталықтармен: «Психологиялық - педагогикалық коррекциялық кабинет» мемлекеттік орталығымен және Практикалық психология және психотерапиялық Еуразия институтымен, ҚР Мемлекеттік мекемесі 6506 әскери бөлімімен, «Үміт» көзі нашар көретін балаларға арналған мектеп-интернатымен, «Көксөйек» мүмкіндігі шектеулі балалар интернатымен келісім-шарт жасалған. Аталған мекемелерде психологиялық сабақтар, педагогикалық іс-тәжірибелер өткізілді. Қазіргі жоғары оқу орындарының алдында тұрған басты міндет, бәсекеге қабілетті сапалы маман даярлау. Оңтүстік Қазақстан гуманитарлық институты өскелең ұрпақ еліміздің өркеніетті елдер қатарына қосылуына өз үлесін қосуы қажет, егемендігіміздің баянды болуы үшін өрбір қазақстандық жас өз елінің патриоты ретінде тәрбиеленуі тиіс деп санайды. Құрметті ата-аналар, мектеп бітіруші түлектер, жас талапкерлер! Сіздердің жастарға сапалы білім, саналы тәрбие беріп, үздіксіз қайырымдылық іс-шаралар атқарып отырған Мардан Сапарбаев атындағы ОҚО гуманитарлық институтына жаңа заман талабына сай үдемелі білім алуға шақырамыз.

М.Сапарбаев атындағы Оңтүстік Қазақстан гуманитарлық институты Педагогика кафедрасы.

КІТАП - БІЛІМ БҰЛАҒЫ

Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласын тәуелсіз еліміздің жаһандану дәуіріндегі рухани кеңестіктің жаңа бастауы, десек те болады. Рухани жаңғыру «1010 кітап» жобасы бойынша, түрлі іс-шаралар ұйымдастырылуда. Кітап оқуға деген қызығушылығын арттыру мақсатында «№99 мектеп - гимназия» коммуналдық-мемлекеттік мекемесі кітапханасында «Буккроссинг» жобасы аясындағы акция танымдық іс-шара өткізілді. «Буккроссинг» қазақша аударылғанда «кітап сыйлау» немесе «кітаптың айналыста жүруі» деген мағынаны білдіреді. Буккроссинг алғаш рет ойлап тапқан ғалым-Рон Хорнбекер. Ол 2001 жылы көпшілік жүретін жерде мынадай жазуы бар кітапты қалдырып кеткен екен: Бұл жоғалып кеткен кітап емес, оның бұрынғы иесін мына сайтқа кіріп, біле аласыз.

Осы іс-шара барысында кітапханаға арнайы бірнеше қонақтар шақырылды «Нұр Отан» партиясының ОҚОФ төрағасының бірінші орынбасары Нұрмахан Жолдасовты, «Қазақ инвест» АҚ ОҚО бойынша аймақтық директоры Мамыров Дәулет, Қарабастау елді мекенінің биі Сейтаев Кеңесті, байырғы ұстаздар мен ата-аналарды шақырылды.

Елбасының Рухани жаңғыру мақаласымен ұштастыра отырып, 3б сынып мұғалімі М.Зауырбекова оқушыларымен тәрбие сағатын өтті. Ұлы ақын Абайдың өмірі мен өлеңдері, қара сөздерін оқушылар орындады. 1 сынып оқушысы А.Болатбекқызы «Ғылым таппай мақтанба» өлеңін мәнгерлеп айтып

таңқалдырды. 7 а сынып оқушысы А.Түрсынбай, Г.Байбатша, Б.Ораз, т.б қатысып пікірлерін білдірді. Осы акция мектеп директоры Б.Наурызбаев, мектеп түлегі Д.Мамыров кітапхананың «Үздік оқырмандары» 9б оқушысы А.Джакупованы, 9б сынып оқушысы Ұ.Әлжанді, 3е сынып оқушысы М.Хусайновты марапаттады. Осы акцияға қатысқан оқырмандарға «Тек кітап қана алға жылжуды, адамдық шыңына шығуды үйретеді» деп Н.Назарбаевтың сөзімен алғысын білдірді.

Анафия СУЕРКУЛОВА,

«№99 мектеп-гимназия» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің кітапхана меңгерушісі.

Үй ішіне қажет пайдалы шағын кеңестер

Сүтке батырылған шүберекпен жаңа тиген сия дақтарын кетіруге, айнаны, сурет рамасын, музыка аспаптарының пернелерін тазартуға болады.

Егер үстелдің тартпасын ашып-жабу қиындаса, оған сулы сабын жағыңыз.

Керамикалық вазадан су аға бастаса, оның түбіне кез-келген лакты аздап құйыңыз да, кисточкамен қабырғаларына жағыңыз. Су өтпейтін тығыз қабыршақ пайда болады.

Шай демдейтін құманға қайнаған су құймай тұрып, бір шақпақ қант салсаңыз, шайыңыз хош иісті әрі қою болады.

Ұн тұрған шкафта ылғалдана бастаса, бірнеше құрғақ лавр жапырағын салыңыз. Олар ылғалды жақсы сорып алады.

Ыдыстағы шай мен кофе дақтары сірке суы қосылған, сода ерітіндісімен суланған, шүберекпен тез тазартасыз.

Қауырсын және мамық жастықтарды көлеңкеде желдеткен жөн, тік түсетін күннің көзінен қауырсын сынғыш болады.

Гүлдерді таңертең ерте немесе қараңғы кеште қиып алады.

Ет жуған су үйде өсетін гүлдерге жақсы тыңайтқыш болады.

Тоңазытқыштың мұзын ерітіп, суын төккеннен кейін, жылы суға ас содасын қосып жуып, іші әбден құрғағанша бірекі сағат ашып қойған жөн. Сонда оған қойған тағамдар иістенбейді.

ТАБЫСҚА ЖЕТУ ЖОЛДАРЫ

Қандай адам болмасын, табысқа жеткісі келеді. Бұл тұрғыда практикалық психологтар мынадай нұсқау береді. Оны қабылдау, қабылдамау әркімнің өз еркі. Кез-келген арман жоба болып табылады. Сонымен, жобамен жұмыс істеу кезінде негізгі 4 аспект бөліп қарастырылады:

1. Мақсатты құру. Оның талдануы мен визуалдануы, бұл мақсатты қол жетімділігіне, анықтығына (реалдылығына) және экологиялығын тексеру.

Бұл кезеңде ең маңызды коучингтік сауал деп мынаны есептеуге болады:

Мен пын мәнінде нені қалаймын?

Бұл шабытты құру үшін қажет, бұл армандау кезеңі. Өйткені, егер нені қалайтыныңды білмесең, қайда тап болатының белгісіз! Сіз мүмкін ешқашан ештеңеге қолы жетпейтін, өйткені, қарапайым нақты мақсаты жоқ адамдарды білетін боларсыз. Екінші жағынан алғанда, біздің бәрімізге күнделікті, апта сайын, ай сайын алдына нақты мақсат қойып және барынша сезілетін нәтижелерге қолы жететін адамдар белгілі. Олардың табыстары нақты сызылған қол жетер мақсаттарға көңіл бөлу бейімділігімен тү-

сіндіріледі. Адамдар көбіне тек қана өздерінің армандауына тыйым салады. Көбісі нақты мақсаттарды қоюға қорқады. Және бұл кезеңде коучтың міндеті – клиентке бұл күйректікті – шабыттану қорқынышын жеңуге және мақсаттарды қоюға, үйренуге көмектесу.

2. Жобаны жүзеге асыру. Бұл әрекет ету жоспарын құру кезеңі, бұл сонымен жылжу қажет болатын жол. Бұл кезеңдегі маңызды сауал: Менің бұған қалай қолым жетеді? сұрағы болып табылады.

Адамды бұл кезеңде екінші күйректікші – жеңіл қорқынышының күтіп тұруы мүмкін. Кейде адамдар өздерін басқалармен салыстыра бастайды. Және көбіне бұл салыстыруда жеңіліске ұшырайды. Бұл кезеңдегі коучтың міндеті клиентке өз күштеріне сенуге көмектесу, қажетті қабілеттердің бар-

лығын табуға жәрдемдесу. Бұл жерде мінез-құлықтық икемділікті дамыту өте маңызды. Өз мақсаттарымызға қол жетудің көбірек тәсілдерін білген сайын, біз соншалықты тез және қарапайым оларға жетеміз!

3. Түрткі (мотивация). Бұл жобаны өмірге ретімен енгізу кезеңі. Бұл жерде өте маңызды сауал:

Бұл сізге неге керек?

Бұл сарапшыларды және командаларды жұмысты модельдеу, өзіңізді және басқаларды одан арғы жұмыс үшін ынталандыру. Бұл кезеңді жобаның жұмысшы бұлшық еттері деп атауға да болады. Және бұл кезеңде адамды тағы бір күйректікші – өзіңе де, басқаларға да түңілу қорқынышы күтіп тұруы ықтимал. Бұл кезеңде адам, еш уақыттағыдай емес, өз көшбасшылық қасиеттерін дамытып және толық көлемде көрсете алуы мүмкін. Өзіңді және

басқаларды түрткілеу ептілігі – кез-келген адам үшін маңызды қабілет. Және бұл коучтың-басты мақсаты.

4. Аяқтау. Бұл кезеңде мына сауалды қою өте маңызды:

Мен нәтижеге қол жеткізгенімді қалай білемін?

Жобадан шығу мен аяқтау – өте маңызды кезең. Бұл кезеңде адамда ішкі дау (конфликт) (төртінші күйректікші) пайда болуы мүмкін: алайда, жалпы алғанда аяқтау қажет пе, одан әрі не болады, бәлкім, мен бірдемені жасамаған шығармын, мүмкін, соншалықты өзіме жүк арту керек емес шығар... Дәл осы кезеңде коуч клиентке өз творчестволық бастамасына, шеберлігіне және түйсігіне (интуициясына) «Иә» деп айтуға көмектесе алады. Аяқтау кезеңі – бұл ішкі тұтастыққа өту.

БЕТ КҮТІМІНЕ ҚАТЫСТЫ 10 ПАЙДАЛЫ КЕҢЕС

1. Бет күтіміне арналған құралдарды теріңізге сәйкес таңдаңыз. Таңдаған косметиканың сіздің теріңіздің типіне сәйкес келуі керек. Құрғақ, майлы терілердің қажеттіліктерінің бір-біріне ұқсамайтынын ескеріңіз.

2. Терінің сезімтал бөліктеріне ерекше назар аударыңыз. Бет терісінің кейбір бөлігі өте жұқа әрі сезімтал келеді. Осы себепке байланысты ол нәзік күтімді талап етеді. Әсіресе, көз айналасының терісі.

3. Нәзік тазарту. Сезімтал терінің күтімі макияжды кетіруден басталады. Тепе-теңдік пен күйзеліске қарсы қабілетін сақтап қалу үшін құрамында макияжды кетіруге арналған «РН» қоспасы бар косметиканы таңдаңыз.

4. Көз айналасы: өте қауіпті аймақ. Көз айналасының терісі басқа бөліктерге қарағанда 10 есе жұқа. Сондықтан, көздегі макияжды кетіру үшін оның арнайы түрін пайдаланыңыз.

5. Пилинг – тері күтімі үшін ең қажетті рәсімдердің бірі. Теріңізге байланысты пилинг түрін аптасына 1-2 рет жасаңыз. Пилинг әсерлі әрі теріні зақымдамайтындай болуы тиіс.

6. Ылғалдандыру. Дерманың 70%-ы, эпидермистің 15%-ы судан тұрады. Сондықтан, оны үнемі ылғалдандырып тұру керек. Ол үшін құрамында ылғалдандыратын компоненттері бар косметика мен арнайы маскаларды пайдалануыңызға болады.

7. Мүмкіндігінше гипоаллергенді декоративті косметика таңдаңыз. Бұрын-соңды қолданып көрмеген косметиканы пайдалану үшін, гипоаллергенді қабілеті барын таңдаңыз.

8. Күннен қорғау. Жылдың қай мезгілі болса да, құрамында күннен қорғайтын фильтрі бар косметиканы таңдаңыз. Олар тез қартаюға әсер ететін күн сәулесінен қорғайды.

9. Сырттан келетін қауіпті факторлардан сақтаныңыз. Ол факторлар – темекі түтіні, күйзеліс және т.б. Мұның барлығы да теріге зиянды әсерін тигізеді. Таңертең косметика жағып, кешке үйге келген кезде оны міндетті түрде сүртіңіз.

10. Еріндеріңізді де ұмытпаңыз. Қажеттілігін сезе салысымен, ерінді ылғалдандыратын гигиеналық далап жағыңыз. Оны қанша жақсаңыз да өз еркіңіз.

1. Режим және дұрыс тамақтану. Ең бастысы, дұрыс режим қою. Әр нәрсені өз уақытында істемей, тамақты да белгілеген уақытыңызда ғана ішіңіз. Күніне 15 минутты жаттығу жасауға бөліңіз. Қарапайым жаттығуларды әдетке айналдырыңыз.

2. Алкогольден бас тарту. Арықтау үшін алкогольден бас тарту керек. Сыра, шарап сияқты жеңіл

6. Кремдер. Түрлі арықтатқыш скраб және кремдер бар. Соларды таңертең және ұйқы алдында қажет жерлеріңізге жағыңыз.

7. Үй жұмыстарын қолдану. Үйдегі күнделікті жұмыстарды жаттығу қылып қолдануға болады. Үйден шығарда баспалдақпен түсіңіз, егер сөмкеңіз ауыр болмаса үйге келерде жоғарыға да баспалдақпен көтеріліңіз. Киім үтіктеу

ҮЙ ЖАҒДАЙЫНДА АРЫҚТАУДЫҢ ЖОЛДАРЫ

ішімдіктерде калория көп болады. Ішкен кезде адамның төбеті де арта бастайды. Тіскебасарлар да артық салмақ қосады.

3. Шеңбер (обруч) және скалка. Күніне 10 минуттан шеңбер айналдирсаңыз, нәтижесін бір аптада көре бастайсыз. Теледидар қарап тұрып та айналдыруға болады. 30 рет скалкамен секіру де пайдалы.

4. Ыдыс өзгерту. Тамақ ішіп жүрген ыдысыңызды өзгертіңіз. Бұрынғыдан кішірек ыдыспен тамақ ішіңіз, сәйкесінше бұрынғыдан аз тамақ іше бастайсыз.

5. Күнделік. Арнайы күнделік бастаңыз. Нәтижелеріңізді есептеп жазып жүріңіз. Күнде қай жаттығуларды орындағаныңызды немесе орындамағаныңызды жазыңыз.

кезінде де қалың киім киіп, терлеп алған жақсы.

8. Кей тамақтардан бас тарту. Арықтау үшін кей тамақтардан бас тарту керек. Нан, ұн тағамдары, картоп, макарондарды ұмытыңыз. Көкөніс, жеміс, сүт, жаңа ет-идеал азықтар. Майоныс, сыр, шұжық, майлардан қашыңыз.

9. Жатып жемеу. Тамақты тек қана үстелде отырып жеңіз. Диванда жатып, теледидар қарап ештеңе жеменіз. Еш нәрсеге аландау керек тамақ ішкен кезде. Кітап, планшет, телефондарыңызды ұстамаңыз. 5-10 минут алаңсыз тамақтанған жөн.

10. Ванна. Таңертең душқа түсіңіз. Жатар алдында ванна қабылдаңыз, су массажын жасаңыз.

РАХИМА ПЛАЗА

сауда ойын-сауық орталығы

*Заманауи
үлгідегі базасы
арзан сауда
орталығы*

- Балалар үшін керемет демалыс орын
- Ерлер-әйелдер және балалар киімдері
- Дәріхана мен асхана
- бесикарбалар мен велосипедтер
- бөлме гүлдері мен картиналар
- алуан түрлі ыдыстар, астаулар

**Мекенжайы: Шымкент қаласы,
«Нұрсәт» м/а.**

Отаншылдыққа тәрбиелейтін мәртебелі мамандық

Еліміз тәуелсіздік алған кезден бері ұлттық мемлекеттің тұғырын асқақтатар істер көбейді. Бүгінгі таңда Елбасымыз Н.Ә.Назарбаевтың басшылығымен, болашақ Қарулы Күштердің лайықты бет бейнесін жасау жөнінде шаралар қабылданып жатыр. 1997 жылғы қараша айынан бастап, Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерін реформалау жөніндегі Жарлық іске асуда.

Осыған орай, шырайлы Оңтүстік өңіріндегі ең іргелі оқу орыны М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің «Бастапқы әскери дайындық» кафедрасы да жастардың бойында қасиетті отан қорғауға баулитын мамандыққа даярлауда өз үлестерін қосуда. Университет құрамында Бастапқы әскери дайындық кафедрасы 1995 жылдан бері жұмыс жасауда. Кафедра құрамында ҚР қарулы күштері қатарында әскери қызмет өткерген тәжірибелі мамандар қызмет етуде, олар кафедрадағы жас магистр оқытушыларға өз тәжірибелерімен бөлісіп отырады. Аталған мамандықта негізінен елжанды студенттер оқып, білім алууда. Сонымен қатар, студенттер қосымша әскери кафедрадан арнайы дайындықтан өтіп «лейтенант» офицерлік атағын алууда. Кафедра студенттерінің ғылыми мақалаларды облыстық, республикалық ғылыми конференцияларға қатысып жүлделі орындарға ие болуда. Бастапқы әскери дайындық кафедрасында кафедра оқытушыларының жетекшілігімен «Патриот» атты үйірме жұмыс жүргізеді. Үйірме мақсаты студенттерді әскери мамандыққа терең баулып, осы мамандықтың құпияларын жете үйрету болып табылады. Үйірмеде әскери ғылым негіздері зерттеліп, студенттер өз баяндама-

ларын оқиды, түрлі байқауларға, олимпиадаларға дайындықтары пысықталады, әскери техника мен басқа да қолданбалы әскери өнерге қатысты дағдыларға үйретіледі. Кафедра студенттері 2009 жылдан бері Е.Бөкетов атындағы ҚарМУ-де 1, 2 және 3 орындарды иеленіп келген болатын, жуырда атап айтқанда 2017 жылдың 26-31 наурыз аралығында Петропавл қаласында М.Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінде 5В010400 - «Бастапқы әскери дайындық» мамандығы бойынша Х Республикалық студенттердің пәндік олимпиадасына М.Әуезов атындағы ОҚМУ-нің БӘД кафедрасының аға оқытушысы А.Қ.Бекбосуновтың жетекшілігімен студенттер қатысып, IV орын алады.

ФК 14-4к2 тобының студенті А.М.Елубаев, ФК 14-4к2 тобының студенті Ы.А.Қази, ФК 14-4к2 тобының студенті Н.Б.Тілес ҚР ЖОО-ң БӘД мамандығының студенттері арасындағы Х Республикалық олимпиадаға белсенді қатысқаны үшін сертификат алды. Мамандық оқу үрдісінде студенттер әскери – далалық жиындарға «Ақтас» полигонына барып, атыс қаруларын атумен жаттығу өткізеді. Сондай-ақ, облыстың тарихи, көрікті жерлеріне барып саяхаттар жасайды. Студенттерге даңқты аталар мен ағаларының жолын үлгі ету мақсатында ҰОС және Ауганстан соғысының ардагерлерімен кездесулер өткізу дәстүрге айналған. Бастапқы әскери дайындық кафедрасы жуырда Аккредиттеу және Рейтингтің Тәуелсіз Агенттігінің ЖОО арасында бірінші орынға ие болғанын атап айтуға тиіспіз. Қазіргі таңда осынау мамандықты бітірген түлектер еліміздің түрлі қызмет саласында, атап айтқанда мектептер мен жоғары оқу орындарында әскери бөлімшелерде, өрт сөндіру мекемелерінде, ішкі істер саласы мен ұлттық қауіпсіздік органдарында қызмет етіп, М.Әуезов атындағы ОҚМУ Бастапқы әскери дайындық кафедрасының мақтанышына айналуда.

С.Е. ЖАНБОЛАТОВ,
педагогика ғылымдары кандидаты. М.Әуезов атындағы ОҚМУ-нің «Бастапқы әскери дайындық» кафедрасының меңгерушісі.

Хабарландыру

*** Оңтүстік Қазақстан облысы, Төлеби аудандық сотымен Оңтүстік Қазақстан облысы, Шымкент қаласы, Гагарин көшесі, №145 үй тұрғыны Еликбаева Багила Ундирбайқызының арызымен 25.03.1979 жылы туған, ұлты қазақ Еликбаев Марат Ундирбайұлын хабар-ошарсыз кетті деп тану туралы азаматтық ісі қозғалған. 25.03.1979 жылы туған Еликбаев марат Ундирбайұлы жөнінде қандайда ақпарат болған жағдайда жарияланым шыққан күннен бастап 3 (үш) ай мерзім ішінде Оңтүстік Қазақстан облысы, Төлеби ауданы, Ленгір қаласы, Әйтеке би көшесі №16 үй мекенжайында орналасқан Оңтүстік Қазақстан облысы, Төлеби аудандық сотына

Айгақ республикалық газетінің ұжымы Құрмет орденінің иегері, филология ғылымдарының кандидаты, Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық институтының профессоры
Әмір МҰСАҚҰЛОВТЫ
қайтыс болуына байланысты туған-туыстарына қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

*Жер телімі сатылады
(фундаменті бар,
қоршалған).*

Пахтакор-2.
Бағасы келісіммен
Тел.: 8 778-818-09-89

Открылось наследство

*** Умерла Таменова Несибкуль. Дата смерти: 19.04.2018 года. Всех наследников просим объявиться и обратиться к нотариусу Сулеймен С.У. по адресу:
г. Шымкент,
ул. Мкр. Отрар 59-26.
Тел.: 52-24-21

Жарамсыз деп танылсын

*** Жеке кәсіпкер Торебекова Шара Дуйсенбиевна атына берілген Меркурий 115 Ф маркалы кассалық аппараты жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** Муталов Нурбек Нуритдинович атына берілген ҚР мекендеу қағазы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** Жеке кәсіпкер Аликулов Шерзад Абдурахатович атына берілген ОКА 102 Ф маркалы кассалық аппараты, нақты ақша есебінің кітабы, тауар чек кітапшасы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** Амиров Батыр Сагиндыкович атына №51 ЖОМ-нен 2004 жылы берілген аттестаты жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** Жеке кәсіпкер Халикназарова Зухра Абдусаматовна атына берілген 2007 жылы шыққан зауыт №755057, Меркурий 115 Ф маркалы кассалық аппараты, бақылау кассалық паспорты, нақты ақша есебінің кітабы, чек кітапшасы, тіркеу картасы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** Жеке кәсіпкер Буралкиева А.К. атына берілген 2003 жылы шыққан зауыт №00063763, ОКА 102 Ф маркалы кассалық аппараты, нақты ақша есебінің кітабы, чек кітапшасы, тіркеу картасы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** Қалдыбаева Ф.М. атына ОҚО Сарыағаш ауданы, Жібек Жолы а/о., Дихан баба елді мекені бойынша берілген кадастрлық №19-296-012-484 жер учаскесінің мемлекеттік актісі жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** «Салон связи «Сулпак» ЖШС атына берілген 2007 жылы шыққан зауыт №АА00-773947, Меркурий 115 Ф маркалы кассалық аппараты, нақты ақша есебінің кітабы, чек кітапшасы, тіркеу картасы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** «Фиркан» ЖШС атына берілген 2006 жылы шыққан зауыт №90001251, Штрих ФР-Ф КЗ маркалы кассалық аппараты, нақты ақша есебінің кітабы, чек кітапшасы, тіркеу картасы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** «Фиркан» ЖШС атына берілген 2008 жылы шыққан зауыт №90003581, Штрих ФР-Ф КЗ маркалы кассалық аппараты, нақты ақша есебінің кітабы, чек кітапшасы, тіркеу картасы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** «Фиркан» ЖШС атына берілген 2007 жылы шыққан зауыт №90002888, Штрих ФР-Ф КЗ кассалық аппараты, нақты ақша есебінің кітабы, чек кітапшасы, тіркеу картасы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** «Фиркан» ЖШС атына берілген 2009 жылы шыққан зауыт №90004388, Штрих ФР-Ф КЗ маркалы кассалық аппараты, нақты ақша есебінің кітабы, чек кітапшасы, тіркеу картасы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** «Firkan Retail Group» ЖШС атына берілген 2007 жылы шыққан зауыт №90002723, Штрих ФР-Ф КЗ маркалы кассалық аппараты, нақты ақша есебінің кітабы, чек кітапшасы, тіркеу картасы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** Жеке кәсіпкер Али Оғлы Заман Айдарович атына берілген 2002 жылы шыққан зауыт №71201034, ОКА 102 Ф маркалы кассалық аппараты, нақты ақша есебінің кітабы, чек кітапшасы, тіркеу картасы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** Жеке кәсіпкер Айдағараева Нағима Кемельбековна атына берілген 2001 жылы шыққан зауыт №00084343, Меркурий 115 Ф маркалы кассалық аппараты, нақты ақша есебінің кітабы, чек кітапшасы, тіркеу картасы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** «И-Клуб и компания» ЖШС атына берілген 2009 жылы шыққан зауыт №АА00811191, Меркурий 115 Ф маркалы кассалық аппараты, нақты ақша есебінің кітабы, чек кітапшасы, тіркеу картасы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** Тиллаева Мауджида атына берілген «Күміс алқа» кітапшасы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** Буралкиева Аппак Куандыковна атына 24.10.2007 жылы берілген №0038704 алкогольді сусын сату туралы лицензиясы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** Жеке кәсіпкер Бердалы С.Б. атына берілген дөңгелек мөр жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** «Салқын таң» ЖШС атына берілген кассалық аппараты, нақты ақша есебінің кітабы, чек кітапшасы, тіркеу картасы, орындаушы зауыт паспорты жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** «Oday Trade» ЖШС атына берілген 2012 жылы шыққан зауыт №01231084, Меркурий 115 Ф маркалы кассалық аппараты, нақты ақша есебінің кітабы, чек кітапшасы, тіркеу картасы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

*** «Шіркін Сервис» ЖШС атына берілген 2011 жылы шыққан зауыт №01201170, Меркурий 115 Ф маркалы кассалық аппараты, нақты ақша есебінің кітабы, чек кітапшасы, тіркеу картасы жоғалуына байланысты жарамсыз деп танылсын.

Ремонт телевизоров и спутниковых антенн

Тел.: 56-17-58, 8 702-243-45-54, 8 771-670-72-37